

Savaitės įvykiai

Izraelis uždraudė veikti naujai susikūrusiai arabų ir žydų partijai, reikalaujančiai atskiro valstybės palestiniečiams.

Lotynų Amerikos valstybės yra skolingos Vakarų ir Japonijos bankam 340 bil. dol.

Turkijos karinis teismas nuteisė 10 kairiųjų mirti už politinių priešų žudymą.

Du Izraelio armijos karininkai buvo rasti kalti bandę išsprogdyti mahometonų labiausiai garbinamą Uolos mečetę.

Angolų veikią partizanai paėmė ir nelaisvę 11 užsieniečių belaisvių, kurių tarpe yra ir du amerikiečiai.

Valst. sekretorius Shultz griežtai paneigė gandus, kad Nikaragva sustabdė Salvadoro partizanų aprūpinimą ginklais.

Lenkijos kalėjime laikomas Solidarumo unijos patarėjas Jacek Kuron, reikalaujamas jį paleisti ar pradėti jo bylą svarstyti teisme, buvo paskelbęs bado streiką. Vyriausybė paskelbė kad jo ir Adam Michnik, Henryk Wujec ir Zbigniew Romaszewski byla už krašto išdavimą prasidės liepos 13. Jie yra laikomi kalėjime nuo 1981 gruodžio 13.

Irakas paskelbė atsiėmęs dalį Irano užimtos Majnoon salos ir jai įsitvirtino, o likusią salos dalį užtvindė atidarydami Huweira upės užtvankas.

Amerikos žydų organizacijų vadai spaudžia J.T. gen. sekretorių Javier Perez de Cuellar daryti žygių antisemitizmui Jungt. Tautose sumažinti.

Visos Europos bendrosios rinkos valstybės sutiko pasiųsti savo atstovus į rugsėjo mėn. Kosta Rikoj įvyksiančią konferenciją, kurioje taip pat dalyvaus ir Contadora grupės valstybės (Meksika, Venecuela ir Panama) taikai centrinei Amerikoje atstatai.

Amerikos vartotojų federacija paragino vyriausybę žymiai padidinti krašto strateginį aliejaus rezervą, kurį dabar sudaro 750 milijonų statinių aliejaus.

J.T. paskelbė, kad pirmą kartą modernioji istorija pasaulio gyventojų prieauglio tempas yra sumažėjęs nuo 2 proc. iki 1.7 proc., bet pasaulio gyventojų skaičius kasmet vistiek paauga nuo 80 iki 90 mil. žmonių.

Britanija ir Kinija sudarė bendrą komitetą įvairiomis problemomis ryšium su Hong Kongo perleidimu Kinijos suverenitetui.

Iranas yra pasiruošęs sustabdyti Persijos įlankoj plaukiojančių laivų puldinėjimus, jei ir Irakas sutiks nepulti nekarines medžiagas gabenančius laivus.

Nato Europos 7 valstybių užs. reik. ministrai savo konferencijoje nutarė sustiprinti europinę sąjungos pusę, t.y. sustiprinti europinių valstybių vaidmenį formuluojant Nato politiką.

Japonija įspėjo JAV ir Sov. Sąj., kad yra atėjęs laikas priimti atsakingumą už branduolinių ginklų tolimesnius bandymus.

Libano parlamentas suteikė ministerių kabinetui teisę per 9 mėn. peržiūrėti buv. Shafik al Wazan vyriausybės paskelbtus įstatymus, sumažinti krikščionių ir padidinti mahometonų įtaką krašto armijai.

JAV panaikino 7 m. trukusį tiesioginę ūkinę paramos teikimo draudimą Mozambikui.

Dėl kongrese susidariusios opozicijos JAV atsisakė parduoti Kuait nuo peties šaunamų priešlėktuvinių raketų.

PROTESTĄ PASIRAŠĖ KRAUJU

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 61

— tik savotiška vaidyba.

Kaltinimai juokingi

Skaitytojui taip ir liko neaiškūs "faktai įrodyti" kun. S. Tamkevičiaus ryšiai su pagrindinio leidinio "Kronika", kadangi nė vieno iš tų "faktų" korespondentė S. Mockuvienė savo straipsnyje nepanoro pagarsinti.

O liudijimai apie "Kronikoje" pagarsintų žinių nepagrįstumą, žinant visą sistemą, daugiau nei juokingi, kaip, pvz. galima paminėti atvejį, minimą straipsnyje, apie Šaukėnų vidurinę mokyklą — į teismą liudyti kviečiamas ne nukentėjęs mokinys, bet elgesį sumąžinusi mokytoja.

Tai, kad kun. S. Tamkevičius nenurodė UNESKO adresu, kaip rašoma "Tiesoje", skamba kaip kaltinimas ne kunigui, o tiems, kurie nepalieka net galimybės prašyti pagalbos, slėpdami nuo žmonių daugelį tarptautinių žmogaus teisių, globos ir gynimo organizacijų, darydami įvairius trukdymus su jomis susisiekti, į jas kreiptis.

Taip galima nuteisti kiekvieną

Perskaičius straipsnį, peršasi išvada: taip galima nuteisti kiekvieną Lietuvos kunigą. Tiek tikinčiam, tiek netikinčiam blaiviai mąstančiam žmogui taip ir liko neaišku, už ką nuteistas

kun. S. Tamkevičius? Už grupinių vaikų mokymą? Už tikėjimo gynimą? — bet juk tai kunigo pareigos! Už pareiškimų rašymą? — visiems piliečiams garantuota žodžio spaudos laisvė. Už ateizmo kritiką? — persekioti už kritiką draudžiama įstatymais.

Stropiai ruošėsi teismui

Jei kunigas iš tiesų būtų kaltas, nereikėtų taip stropiai ruošti teismui: slėpti teismo posėdžio datą; kuo griežčiausiai prižiūrėti, kad žmonės neišeitų iš darboviečių (nesusikeistų darbo valandomis), o atvykusius Vilniun vaikyti nuo teismo rūmų, sodinti paroms, — ir teismo procesas, be abejonės, būtų rodomas kuo platesnei visuomenei.

Korespondentė Mockuvienė, 4 d. stebėdama teismo procesą, taip ir nesugebėjo rasti nė vieno įtikinamo rimto kaltinimo.

Aukštas partinis darbuotojas vienam kunigui prasarė: "Ko jūs pykstate ant korespondentų? Jie straipsnius apie kun. A. Svarinską ir kun. S. Tamkevičių parašė taip, kad tiesiog akivaizdus jų nekaltumas!"

Tiesa — baisiausias vėzdas

Korespondentės S. Mockuvienės straipsnį, pavadintą "Vienoje rankoje rožančius, kitoje — vėzdą" liaudis supranta — "Vienoje rankoje rožančius, kitoje — tiesa". Būtent, tiesa ir yra baisiausias vėzdas sovietiniam ateizmui.

Dar gerokai prieš kun. S. Tamkevičiaus teismą, tik po jo suėmimo, liaudyje kursavo išsireiškimas, nugirstas iš tų, kurie ruošėsi susidoroti su uoliu kunigu: "Pagavome didelį jautį, tik nesurandame jam grandinės prištį", tai reiškia — turime suėmę didelį žmogų, tik niekaip nerandame jam apkalpinimo.

Todėl ne paslaptis, kodėl kun. S. Tamkevičius net 7 mėnesius buvo laikomas saugumo rūsyje. Jau pats straipsnio žaibiškas pasirodymas spaudoje (rytojaus dieną po teismo) kalba, kad viskas buvo iš anksto nutarta, dar viskas buvo iš anksto nutarta, su-režiuruota, o teismo procesas

Įstatymo vardu nutelsė

Beveik prieš du tūkstančius metų įstatymo vardu mirčiai buvo pasmerktas Kristus: "Mes turime įstatymą, ir Jis turi mirti" (...). Savo metu Hitleris įstatymo vardu šaudė žydus, Stalinas — trėmė į Sibirą milijonus nekaltų žmonių... Ir šiais metais taip pat įstatymo vardu Vilniuje Aukščiausias Teismas nuteisė du uoliausius Lietuvos kunigus — A. Svarinską ir S. Tamkevičių.

Istorija pasmerkė praeities klaidas. Nėra abejonės, kad ateities istorija panašiai įvertins ir dabarties įvykius; o jei istorija kartais ir suklysta, — Dievas nesuklys!

Rinko parašus

Nuteisus kun. Alfonsą Svarinską ir areštavus kun. Sigitą Tamkevičių, Lietuvos tikintieji pradėjo rinkti parašus po pareiškimais—protestais, adresuotais KP CK generaliniam sekretoriui Jurijui Andropovui bei generaliniam prokurorui, reikalaudami išlaisvinti neteisingsi suimtus kunigus.

Kad pareiškimų - protestų tekstai su parašais pasiektų adresatus, o nebūtų sulaikyti dar Lietuvoje, KGB būstinėje, tikintieji dalimis juos vežė į Maskvą ir užregistruotus palikdavo priimamajame kambaryje.

Pasirašė krauju

Po pareiškimų-protestų tekstais dėl kunigų išlaisvinimo pasirašė 123,000 tikinčiųjų, iš kurių 22 pasirašė krauju.

Būtų pasirašę dar daugiau tikinčiųjų, jei ateistai nebūtų ėmęsi represinių priemonių, kad tik sutrukdytų parašų rinkimą. Lietuvos bedieviai bauginimais bandė įsakinėti, kad net kunigai draustų tikintiesiems pasirašinėti po pareiškimų tekstais.

Pasirašančius gaudė milicija

Žmonės, renkančius parašus, saugumiečiai, vartodami fizinę jėgą, gaudė, grūdė į mašinas ir vežė į milicijos skyrius. Ten baugino, grasino, atiminėjo parašus bei tekstus, baudė 50 rub. administracinėmis baudomis.

Per lietuviškas televizijos laidas liaudis buvo bauginama, jog parašų rinkėjai gali būti nubauti kalėjimu. Ne viename rajone pasirašiusius po pareiškimais asmenis saugumo darbuotojai tardė, vertė pasirašyti po jų duodamais neaiškiais tekstais.

Prieš pareiškimų - protestų, kurie buvo vežami į Maskvą buvo pridėti pareiškimai generaliniam prokurorui ir Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkui. Juos Lietuvos tikinčiųjų vardu pasirašė Aldona Šukytė, Albina Žemaitytė, Alfonsas Bumbulis ir Juozas Kazalupskas.

Tautos Fondo rėmėjas Charles Bielskis su a.a. žmona Eva, mirusia 1984 kovo mėn. Jos atminimui įamžinti Charles Bielskis tautos Fondo Laisvės Išdūmų paukojo 2000 dol. Tautos Fondas nuoširdžiai už auką dėkoja.

PABALTIEČIŲ PASAULINĖS SANTALKOS POSĖDIS

Washingtonė gegužės 26 įvyko antras šių metų Santalkos posėdis. Jame dalyvavo: latviai — dr. O. Pavlovskis (pirmininkas), G. Meirovics ir E. Bolsteins; estų atstovas K. Popp, ir lietuvių — L. Grinius ir dr. K. Jurgėla.

Posėdyje buvo svarstyti pasirašymai 1985 gegužės 6 Otawoje įvyksiančiai Helsinkio Akto signatarų konferencijai žmogaus teisių reikalais, ir 1985 rugpjūčio pradžioje ruošiamam Helsinkio akto 10-ties metų sukakties minėjimui — viešosios opinijos teismui dėl Sovietų Sąjungos nusikaltimų prieš žmogaus teises Pabaltijo valstybėse.

Ottawos konferencijai ruošiamas įteikti Santalkos vardu memorandumas. Laukiama aktyvaus pasireiškimo Kanadoje gyvenančių pabaltiečių ir kitų tautybių atstovų.

Kopenhagoje ruošiamam Sovietų Sąjungos teismui yra jau gautas žymaus amerikiečio sutikimas būti teisėju. Ieškomi kiti du teisėjai iš Europos. Proku-

ratūrai yra reikalingi teisininkai, Helsinkio Akto žinovai, kurie galėtų atlikti kaltinamosios medžiagos galutiną apipavidalinimą ir pristatyti kaltinimus Kopenhagoje.

Drauge su Kopenhagos teismu yra planuojama jaunimo ekskursija laivu iš Kopenhagos į Pabaltijo pakraščius: Helsinkį, Gotlando salą ir Stockholmą. VLIKO atstovai informavo posėdžio dalyvius apie VLIKO nusistatymą dėl 1945 m. Jaltos susitarimų, 1984 m. Los Angeles olimpiados, ir akcijos Europos Parlamente bei atskirose valstybėse, ypač Švedijoje ir Olandijoje.

Taip pat pranešė apie Tomo Venclovos, lietuvių atstovo dalyvavimą PEN rašytojų suvažiavime Toky mieste, ir apie š.m. rugsėjo mėn. įvyksiantį Pasaulio Anti-Komunistinės Lygos suvažiavimą San Diego mieste. Posėdyje buvo pristatytas Kopenhagos teismui VLIKO ruošiamos medžiagos turinys ir dokumentacijos projektas.

PRAŠOME IR TIKIMĖS

Religinis Pasaulio Lietuvių Katalikų kongresas šaukiamas Toronte rugsėjo mėn. 1 ir 2 dienomis šv. Kazimiero 500 metų mirtį žyminties sukakties proga. Jo metu, rugsėjo pirmosios vakare ir antrosios popietę, įvyks naujos operos, Dux Magnus, spektakliai. Opera yra skirta šventajam pagerbti.

Lietuvių visuomenę prašome dalyvauti operoje, bankete, iškilmingose pamaldose rugsėjo 2 ir kongreso paskaitose. (Rugsėjo 1, 10:30 val.: šv. Kazimieras, jo šventumas ir lietuviškumas — prof. Rabikauskas; kataliky-

bės ir ateizmo santykiai praity ir dabar — dr. J. Girmius; jaunimo svarstybos po pietų.) Operos spektakliai bus Ryerson teatre, 43 Gerrard St. E.: paskaitos ir banketas — Royal York viešbutyje, 100 Front St. W.

Šis mūsų kreipinys reiškia viltį, kad visuomenė Toronte atsilankys, kad šv. Kazimiero sukakties prisiminimas, gražiai Romoje prasidėjęs, gražiai baigsis Toronte.

Centrinis šv. Kazimiero Sukakties komitetas

RŪPINAMASI VIKTORO PETKAUS LIKIMU

Spaudos agentūros praneša, kad iš Lietuvos neoficialiais keilais buvo kreiptasi į Tarptautinį Raudonąjį kryžį, prašant ištirti lietuvių sąžinės belaisvio Viktoro Petkaus sveikatos būklę ir iš viso jo likimą. Apie Viktorą Petkų jau daugiau kaip šešis mėnesius neturima jokių žinių. Praėjusių metų gruodžio mėnesį, Petkaus žmona buvo nuvykusi į Permės koncentracijos lagerį pasimatyti savo vyrą, bet, po trijų dienų laukimo, stovyklos vadovybė, nepaaiškindama priežasties, jai nedavė reikiamo leidimo. Nei Petkaus žmona, nei kiti jo artimieji ir bičiuliai taip pat jau šešis mėnesius iš belaisvio negauna jokių laiškų. Visa tai kelia susirūpinimą Petkaus artimųjų ir bičiulių tarpe taip pat ir dėl to, kad Petkaus sveikatos būklė dėl labai sunkių kalnimo sąlygų praėjusiais metais buvo smarkiai pablogėjusi. Koncentracijos stovykloje ilgai jam nebuvo teikiama reikalinga medicininė priežiūra. Tikėtai po ilgo dėsimo — 1982 metais jam buvo išpjautas ant veido išaugęs piktybinis auglys. Užsienio spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad Viktoras Petkus, kuris yra 55-erių metų amžiaus, jau ilgus metus yra laikomas beveik visiškai izoliacijoje. Daugiau kaip dvejuis metais jam draudžiama gauti

siuntinius, daugumas jo paties siunčiamų laiškų buvo konfiskuoti tuo pretekstu, kad jų turinys esąs ideologiškai pavojingas. Jo celė buvo pakartotinai iškratyta, konfiskuojant ir sunaikinant visus joje surastus užrašus, laiškus ir straipsnius. Užsienio spaudos agentūros priemena, kad Viktoras Petkus dabar atlieka jau trečią sunkią bausmę. Būdamas dar gimnazistu, Petkus atliko šešerių metų kalėjimo bausmę už dalyvavimą katalikų jaunimo sąjūdyje, 1957 jis buvo suimtas už religinės literatūros platinimą ir nuteistas aštuonierius metus kalėti, galop, 1977 Petkus buvo vėl suimtas už tariamą antisovietinę agitaciją ir propagandą ir nuteistas dešimt metų kalėti ir penkeriems metams tremties. Viktoras Petkus, rašo spauda, yra vienas iš Lietuvos Helsinkio Grupės narių, jau būdamas koncentracijos stovykloje, drauge su estu žmogaus teisių gynėju Mart Niklus, jis įsijungė ir į Ukrainiečių Helsinkio grupę. Jungtinių Amerikos Valstybių komisija Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais yra pasiūllusi Viktorą Petkų ir kelis kitus sovietų kalinimus žmogaus teisių gynėjus kandidatais Nobelio taikos premijai. Šią kandidatūrą amerikiečių komisija iškelė taip pat ir šiais metais.

BRITŲ PARLAMENTARAS RAGINA VAKARUS AKTYVIAU REMTI PAVERGTAS TAUTAS

1983 rugsėjo 29 Europos Taryboje (Council of Europe) buvo svarstoma vokiečių etninės mažumos SSRS-oje padėtis. Diskusijų metu kalbą pasakė britų parlamentaras John Wilkinson, Europos Laisvės Tarybos (European Freedom Council) pirmininkas. Jo kalbos tekstas buvo išspausdintas periodinio leidinio ABN Correspondence 1984 m. kovo-balandžio numeryje.

Wilkinson pagyrė V. Vokietijos atstovo dr. Jaegerio pranešimą apie vokiečių persekiojimą SSRS-oje ir kritikavo tuos vakariečius, kurie, pasiteisindami koegzistencijos meile, siūlo, kad Vakarai tylėtų apie neteisębę ir teisių pažeidinėjimą Sovietų Sąjungoje. Jis paminėjo Švedijos ministerį pirmininką, kuris rugsėjo 28 d. pasmerkė prie-

spaudą Čekoslovakijoje, bet net neužsiminė apie "daug blogesnę padėtį Sovietų Sąjungoje". Tik kai kiti parlamentarai sukato jį klausinėti, jis sutiko, jog "Švedijos kaimyninėse tautose, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, kurios buvo ginklo jėga įjungtos į Sovietų Sąjungą, pažeidinėjamos žmogaus teisės". Anot Wilkinsono, "Vakarų užsienio politikos architektai ilgą laiką pritarė Helmuto Sonnenfeldo pozicijai, kad keisti esama padėtį Rytų Europoje pavojinga, nes sugriovus trapią Sovietų bloko pusiausvyrą, sektų destabilizacija, kuri galėtų būti grėsme taikai".

Britų parlamentaras nesutinka, kad Sovietų užsienio politika sunormalėtų, jei tik Vakarai ignoruotų sovietinio bloko vidines problemas. "Ar mūsų kontinente vyrauja taika?" — klausia jis ir nurodo į Vengriją, Čekoslovakiją, neutralų Afganistaną, "neutralios Estijos, Latvijos ir Lietuvos invazija 1940 m." ir kitus pavyzdžius. Jo nuomone, Helsinkio eiga irgi nedavusi teigiamų pasekmių. Sovietų pozicijai, Helsinkio sutartys įteisino Rytprūsių ir kitų buvusių Vokietijos teritorijų įjungimą į Sovietų Sąjungą. Už tai Sovietų Sąjunga atsilpygino dar didesne mažumų priešpauža.

Gynybos departamentas paskelbė, kad Sov. Sąj. turi 34,000 branduolinių sviedinių visiem jos turimiems bombonešiams, tarpkontinentinėm ir vidutinės tolinės raketom ir artilerijos pabūklam, o JAV tokios pat rūšies sviedinių skaičius siekia 26,000.

Venecuelos socialistinė vyriausybė ir jos prezidentas Jaime Lusinchii nutarė pagerinti santykius su Kuba. Abeji ambasadoriai buvo atšaukti 1979, Kubai atsakius leisti išvykti iš krašto Venecuelos ambasadoj prisiglaudusiems 16 kubiečių.

Santalkos pirmininkas pasiūlė kitame posėdyje persvarstyti pirmininkaujantį kadencijos pratęsimą iš vieno į dvejus metus. (Elta)

(Elta)

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Nauji Rašytojų Sąjungos nariai. Į Lietuvos Rašytojų Sąjungą vėl priimti keli nauji nariai. Vyresniosios kartos beletristas Kazys Jankauskas (gim. 1906), tik atšventęs 75-erių metų amžiaus sukaktį, pagaliau sulaukė komunistų malonės. Lietuvių literatūroje jis impresionistinio pobūdžio romanais gana ryškiai reiškėsi nuo 1930 metų. Tačiau bolševikų okupacija 1940 m. jo kūrybinius polėkius ilgiam laikui sustabdė. K. Jankausko impresionizmas netiko sovietinės linkmės kritikams, tik dabar paminimos ir anksčiau jo parašytos knygos: „Jaunystė prie traukinio“ (1936), „Dulkinai batai“ (1938), „Vieškelėje plytų vežimai“ (1938), „Žygyje“ (1940), „Beržėnų sto-

ties kūrikas“ (1949), „Krito kaštonai“ (1959), „Stogas ir žvaigždėtas dangus“ (1984).

Beletristas Rimantas Černiauskas, gimęs 1950 m. Daugose. 1973 m. baigė Vilniaus universitetą matematikos studijas. Matematiką dėsto Klaipėdos Aklyjų mokykloje. Poezijos kūrinius pradėjo rašyti nuo 1974 metų. Išleistas dvi jo poezijos knygos: „Šiapus debesų“ (1980) ir „Gusto istorijos“ (1983).

Poetė Alma Karosaitė, gimusi 1945 m. Biržų rajone, literatūros studijas yra baigusi Vilniaus universitete. Dirba „Vagos“ leidykloje redaktore. Išleistos trys jos poezijos knygos: „Eini su manimi“ (1979), „Gatvė be skėčio“ (1982), „Žemė balų akimis“ (1983).

Petras Venclova, beletristas, gimęs 1944 m. Žaliosios kaime, Biržų rajone. Literatūros studijas baigęs Vilniaus universitete. Išleistos knygos: „Rudens eilėraščių“ (1978), „Vakaro elegijos“ (1983).

Nežinia, kuriais tikslais į Lie-

tuvų Rašytojų sąjungą priimtas Lietuvoje apsigyvenęs rusas vertėjas Jurijus Šišmoninas, gimęs 1920 m. Saratove. Knygas verčia iš vengrų kalbos į rusų kalbą. Skelbiama, kad yra išvertęs per 40 knygų.

— Lietuvos komunistai, girdamiesi sovietine pergale, kiek įmanydami stengiasi parodyti vokiečių žiaurumus jų okupuotose kraštuose. Vienas ryškiausių vokiečių įvykdytų Lietuvoje žiaurumų yra Pirčiupio kaimo sudegimas su visais 119 žmonių. Vokiečių žiaurumas bašus ir jokiais motyvais nepateisinamas. Tačiau nutylėti šiame nusi kaltime sovietų vaidmenį yra aiški tendencija. Žydo H. Zimano vadovaujamas sovietų desantų dalinys ties Pirčiupio kaimu susprogdino vokiečių karinį transportą ir tuo išprovokavo vokiečius bausti nekaltus kaimo gyventojus. Dabar buvusio kaimo vietoje yra kapai su skulptoriaus G. Jakubonio sukurta ryžtingos motinos skulptūra. Į tą vietą vežami užsienio turistai ir jiems rodomas vokiečių nusikaltimas, bet nutylima to nusikaltimo provokacija. Šį pavasarį jau kelintą kartą viešojo-

je Lietuvos spaudoje linksniuojamas Pirčiupio vardas.

— S. Sondeckio vadovaujamas kamerinis orkestras dalyvavo Maskvos muzikos festivalyje.

— Japonijoje prieš 15 metų yra įkurtas M. K. Čiurlionio gerbėjų klubas. Jis ruošia Japonijos miestuose Čiurlionio muzikos koncertus, jo dailės kūrinių parodas, kalba apie šio kūrėjo asmenybę. Klubo įkūrėjas ir nepailstąs vadovas yra muzikas ir kompozitorius Ikiras Kats. Jis yra paskelbęs straipsnį apie M. K. Čiurlionį japonų enciklopedijoje, skaito paskaitas apie M. K. Čiurlionį net užsienyje.

— Ateinančiais metais numatoma Magdeburge suruošti lietuvių dailės parodą. Jau dvi lietuvių grafikos parodos yra buvusios šiam Rytų Vokietijos miestui. Tarp vietos dailininkų ir lietuvių užsimezgusi artimesnė draugystė.

— Išleistas „Lietuvių dailės istorijos“ II tomas, apimantis 1930-1940 metų laikotarpį. Pripažįstama, kad tai buvo dailės suklestėjimo laikotarpis Lietuvoje, analizuojamas dailininkų grupės, jų prieštaravimai. Įdomu, kad šiame tome neužmiršti ir išeivijoje kūrę dailininkai: A. Galdikas, V. Vizgirda, P. Augius, V. Petravičius, V. K. Jonynas, A. Valeška, A. Tamošaitis, J. Steponavičius, V. Kašuba. Veikalas yra kolektyvinis darbas, paruoštas žymiųjų Lietuvos menotyrininkų: I. Korsakaitės, I. Kostkevičiūtės, J. Mackonio, L. Petrukevičiūtės, A. Savicko, J. Savickaitės ir kt. Knyga turi per 500 puslapių, išleista 30,000 egzempliorių.

PLB Inf.

Pr. N.

LB ATSTOVAI LANKO GARSŲ TEISININKŲ OSI REIKALAIS

Lietuvių ir ukrainiečių atstovai gegužės 25 JAV Teisingumo departamento Specialių Investigacijų Istaigos (OSI) reikalais buvo priimti Pensylvanijos valstijai JAV-ųjų Senate atstovaujančio senatoriaus Arlen Specter. Priėmimas vyko Philadelphiaus miesto centre esančioje senatoriaus įstaigoje.

Lietuviam atstovavo PLB valdybos vicepirmininkas visuomenininkas reikalais inž. Alg. Gečys, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos vicepirmininkė Aušra Zerr, Philadelphiaus LB apylinkės pirm. Teresė Gečienė ir inž. Putinas Mašalaitis. Bė lietuvių ir ukrainiečių, taip pat dalyvavo buvęs JAV kongresmanas Charles F. Dougherty, ad hoc Komiteto Pabaltijo valstybėm ir Ukrainai JAV Kongrese įsteigėjas. Šiuo metu C. Dougherty esama artimo sen. Specter patarėjo.

Pasimatymo metu sen. Specter buvo supažindintas su OSI prasilenkimais su JAV Kongreso priimto įstatymo paskirtimi, jos pareigūnų artimu bendradarbiavimu su KGB, nesilaikymu JAV teisminių procedūrų apklausinėjančiam liudininkams, nuolatiniu naudojimu sovietiniū vertėjų pagalba, pilietybės netekusiem gresiančiu pavojum būti išduotiem sovietam ir t.t.

Sen. Specter stabino iškelti faktai, ir keliais atvejais jis pareiškė savo susirūpinimą dėl OSI nesilaikymo šio krašto demo-

kratiniais pagrindais pagrįstos teisminės procedūros. Jis priėmė pasiūlymą greitu laiku Washingtone susitikti su OSI apkaltintuosius gynusiais advokatais ir iš jų tiesioginiai patirti jų nusiskundimus dėl OSI. Savo ruožtu, ukrainiečių ir LB atstovai pažadėjo artimiausiu laiku sen. Specter pateikti OSI reikalavimus pageidaujama dokumentaciją.

Sen. Specter esama advokato. Kelias kadencijas jis yra buvęs Philadelphiaus miesto vyriausiu prokuroru. Šiuo metu jis yra

vienas iš įtakingiausių JAV Senato teisių komiteto narių ir autorius šiuo metu svarstomo siūlymo pertvarkyti JAV teismingą sistemą. Šio žymaus juristo galimas užsiangazavimas svarbus tuo, kad, jam esant žydų kilmės, būtų įmanoma OSI klausimą nuodugnai iširti išvengiant apšaukimo nacių simpatiku ar antisemitu.

JAV DARBININKIJA IR NETIKROS PROFSĄJUNGOS

Vasario mėnesį Vilniuje lankėsi skambiu JAV-TSRS draugystės nacionalinės tarnybos delegacijos vardu pasivadavusi amerikiečių grupelė. Trumpai apsižvalgę, ji paskelbė, jog „Tarybų Sąjungoje sudarytos visos sąlygos vystyti nacionalinei kultūrai“ (Gimtasias Kraštas, 1984, nr. 5). Tokie egzotiški pareiškimai neturėtų nieko nustebinti, nes nuo pat jos įsteigimo 1943 toji „draugystės“ organizacija tebuvo paprasta Maskvos marionetė.

„Draugystės“ delegacijos nariai ypač susidomėjo vadinamomis Lietuvos profsąjungomis. Tasai jų dėmesys neatsitiktinis. Po lenkų „Solidarumo“ sąjūdžio iškilimo Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos kraštų vyriausybės labai susirūpino savo valdiškųjų „profsąjungų“ reputacija ir dar uoliau pradėjo įtikinti užsienį, kad tos kompartijos pagelbinės organizacijos tikrai rūpinasi darbininkų reikalais ir nuspelno profsąjungų vardo. Toje dvasioje „Draugystės“ delegacijos nariai Vilniuje apgailestavo, kad abiejų šalių pasikeitimas profesinėmis delegacijomis yra nutrūkęs ir už tokia padėtį kaltino amerikiečių profsąjungų vadovus.

Kokia gi iš tikrųjų organizuotos amerikiečių darbininkijos pozicija komunistinių „profsąjungų“ atžvilgiu? Amerikos Darbo Federacijos ir Pramoninių Organizacijų Kongreso —

AFL-CIO — užsienio politika remiasi šiuo principu: Amerikiečių profsąjungos atsisako kontaktų su bet kuria šalimi, kuri „paneigia savo darbininkams teisę laisvai jungtis bei organizuotis, kolektyviai derėtis su darbdaviais ir streikuoti“. Amerikiečių darbininkijos vadovybės nuomone, tokie kontaktai (1) suteikia valstybinėms darbdavių profsąjungoms neužtauta moralinį orumą ir padeda jas įteisinti visuomenės akyse, (2) klaidina laisvojo pasaulio darbininkus, kuriuos mėginama įtikinti, kad jie priimtų kompartijos valdomas organizacijas kaip tikras profsąjungas, (3) palengvina komunistam infiltruoti laisvąjį pasaulį ir jame plėsti savo diversinę veiklą, ir (4) padeda sovietinio imperializmo ekspansijai.

Po II-jo pasaulinio karo organizuota amerikiečių darbininkija laikė savo ypatingu uždaviniu mobilizuoti demokratines pajėgas visame pasaulyje prieš totalitarizmo grėsmę. Amerikiečių darbininkų organizacijos padėjo demokratinėm profsąjungom užsienyje įsitvirtinti ir pasipriešinti komunistų ardomai veiklai. Amerikiečių darbininkija taip pat stengėsi informuoti pasaulį apie komunizmo totalitarinį pobūdį ir paneigti komunistinėm profsąjungom teisėtumo aureolę.

Amerikiečių organizuotos darbininkijos vaidmuo žinomas ir Rytų europiečiam. Netrukus po savo atvykimo į Vakarų A. Solženicynas pasakė kalbą JAV profsąjungų suvažiavime. Joje

rašytojas pasakė: „Amerikiečių darbininkijos sąjūdis niekad nesileido būti apakinamam ir atsisakė laikyti vergiją laisve. Visų pavergtųjų vardu aš jums už tai dėkoju. Kai žodžio 'laisvė' reikšmę pamiršė Vakarų liberaliniai intelektualai ir išminčiai tvirtino, kad Sovietų Sąjungoje visai nėra koncentracijos stovyklų, Amerikos Darbo Federacija 1947 metais išspausdino sovietinių konclagerių žemėlapi. Visų tuometinių kalinių vardu aš už tai dėkoju Amerikos darbininkų sąjungai“. (Elta)

VALDAŠ C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat „Music of Lithuania“, sekmd., 2:05 - 3:00 v. p. p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezyš, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MUSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
- LIETUVA

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande abiturientė N. Marcinkevičiūtė pasirašo baigimo diplomą. Kairėje mokyklos vedėjas J. Vyšnionis, už stalo prezidiume O. Žilinskienė, E. Klimaitienė, S. Stasienė, ir kun. G. Kijauskas, SJ. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

DARBININKASThe Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Šaukia pavergtos tautos

Gyvename tokį modernų, pažangų, aukštos technologijos amžių, o štai švenčiame Pavergtųjų Tautų savaitę. Kaip visa tai nesiderina — aukštos civilizacijos samprata ir — vergija. Tiesiog negali sutalpinti savo minčių galvoje, kad šiais laikais, kai panaikinta vergija, kai laukinės Afrikos tautelės išvestos į laisvę ir nepriklausomybę, štai senos kultūringos tautos, turėjusios savo valstybes, yra pavergtos, paverstos tarnais. Ir kokia tai gėda, kokia tai didelė gėda!

Ir kodėl taip yra?

Kas pažįsta rusišką imperializmą, tam lengva suprasti. Pasižinę sau komunizmu, kad per komunistinę ideologiją geriau pavergtųjų tautų ir valstybių laisvą gyvenimą ir parengtųjų jį Sovietų Sąjungos aneksijai. Seniai jau užmiršti svetimų kraštų užkariavimai, rūpinamasi net atskiro asmens individualine laisve, bet štai taip yra mūsų laikais, kad kiti grobia ir pavergia tautas, ir valstybes, ir viešai skelbia, kad jos pačios puolė į jų glėbį. Viešai skelbia, kad tai padarė jie iš meilės. Iš didelės artimo meilės jie "išlaisvino" Lietuvą, nes ten buvo demokratinė valdžia. Tas pats nutiko ir Latvijoje, Estijoje. Kai pasaulis pradėjo drebėti nuo Antrojo pasaulinio karo patrankų trenksmo, Sovietai pasinaudojo proga ir pradėjo savo "išlaisvinimo", naujos vergų imperijos kūrimo akciją.

Ėjo pasaulinis karas, ėjo pirmyn ir Sovietai. Ir kur jie užėjo, ten kaip Džingis Hano ar Atilos laikais net žolė nebeaugo. Visą naikino, sunaikino. Ir taip — pirmyn. Kaip per karą ir po karo Sovietai išplėtė savo imperijos ribas, kiek daug žmonių pavergė. Amerikai tai sunku įsivaizduoti, kuri ne kartą kariavo už kitų tautų interesus, parėmė laisvą demokratinę tautų kelią ir nepriklausomybę. Sovietų Sąjunga elgėsi prieš-

gai — glemžė, griebė, laužė ir vis tykojo naujų aukų ir dabar tyko. Pradėję nuo Lietuvos, per Antrąjį pasaulinį karą ir po karo, ir dabar komunistinis pasaulis yra pavergęs apie 40 tautų.

Tauta yra gyvas organizmas, sudėtingas, kūrybingas. Ji turi savo polėkius, savo dvasinius turtus ir savo pašaukimą. Kad tauta išsivystytų ir atidėtų bendrai kultūrai savo kūrybingiausiajį dalį, ji turi būti laisva. Ji pati apsisprendžia savo valdymosi forma. Demokratinio būdu tas formas keičia. Tik tokia valstybinė forma garantuoja piliečiam laisvą kūrybingą gyvenimą. Kai primetamos ideologijos, kai svetima kariuomenė savo tankais sutriuškina ir laisvę ir miestų šaligatvius, prasideda tik baudžiavos amžius. Ar ne baisu, kad mūsų laikais dar yra ta baudžiava, tokia sunki, tokia brutali.

Senoji baudžiava ir vergija atėmė tik žmogaus laiką, rankas ir kojas. O čia to neužtenka. Čia braunasi ir į žmogaus vidų ir nori išplėsti tikėjimą, humanistines krikščioniškas idėjas ir ten nori palikti tik nuogą antihumanišką, grubų ateizmą.

Dar anais prezidento Eisenhowerio laikais Amerikoje buvo įvesta ši Pavergtųjų Tautų savaitė. Ir ji prisimenama kasmet. Ir šiais metais prez. Reaganas pasirašo proklamaciją, kad skelbiama Pavergtųjų Tautų savaitė.

Sovietams tai yra tikrai nemalonu. Jie tokie balandžiai, taikos burkuonėliai, o štai jiems prikiša pavergtas tautas. Ginasi visokiais būdais, bet realybė lieka ta pati — jie pavergia tautas.

Nepalaikykime tai paprastu įvykiu, kuris kartojasi kasmet. Taip, kartojasi, kad mes būtume budresni, kovingesni ir atkakliai siektume savo tikslo.

Pavergtos Tautos šaukia: išva-

Dažnai girdime balsų, keliamų JAV Kongrese, spaudoje ir TV apie tai, kiek Amerikai kaštuoja jos dalyvavimas Jungtinių Tautų tarptautinėje organizacijoje. Atsiranda ir tokių, kurie tvirtina, kad neapsimoka joje dalyvauti, nes Amerika išleidžia daug, o gauna vien trupinius. Be to, dar suskaičiuojami ir visi kiti minusai, susiję su Jungtinių Tautų buvimu Amerikoje.

Lietuviam šios temos yra svetimos, nors ir jų mokesčių centai patenka į Amerikos narystės mokesčius. Bet lietuviai apie JT dažniausiai kalba kaip apie kažką aukšto ir nepasiekiamo, kalba iš visiškai kitiškos taško — jie nori ir tikisi sulaukti politinių laimėjimų, jie trokšta, kad Lietuvos byla čia kada nors patektų. Ir daro tuo reikalu žygius, kad ir mažai turėdami vilties. Jie tos savo nuomonės ir troškimo nepakeičė, nors jau JT organizacija arti-

duokite, išvadukite iš komunistinės Sovietų Sąjungos globos. Neužmirškite tų pavergtųjų tautų! Pagalvokite, ką tai reiškia, kad ir kitam laisvam pasauliui gresia tas pats!

Visi junkimės į Pavergtųjų Tautų savaitės minėjimus. Šaukime už tas tautas, kurios neteko laisvės, kurias nuolat engia sovietinis imperializmas. Tą rūpestį saugoti ir ginti savo laisvę perduokime ir kitom tautom.

**KOKIAIS SVEČIAIS KELELIAIS
VAIKŠTO MŪSŲ MOKESČIŲ CENTAI**

KEŠTUTIS K. MIKLAS
"Darbininko" specialus
korespondentas
Jungtinėse Tautose

nasi prie savo 40-ėčio, kurį ateinančiais metais minės.

Tačiau Amerikos visuomenė, o ypač vyriausybė, kuri buvo labai entuziastiška tuo metu, kai JT kūrėsi, per visą laiką pamažu vėso, o dabar jau ir visiškai pradeda atšalti.

Šaltas pranešimas

Nepasitenkinimo anglų ruseno jau senokai, bet ugnis pasirodė tik šiemet, kai prez. Ronald Reagan ir paskui Valsybės departamentas oficialiai pareiškė, kad nuo šių metų gruodžio 31 Amerika išstoja iš UNESCO, jei nebus įvesta "pagrindinių pagerinimų".

Neatrodė, kad tokiu trumpu laiku galima būtų susilaukti kokių nors "pagerinimų". Įdomus tas faktas, kad, vos porai dienų pralinkus nuo to pranešimo, UNESCO būstinėje Paryžiuje kilo "įtartinas" gaisras ir jo metu sudegė daug "svarbių dokumentų". O tie "dokumentai" — tai daugiausia finansinė atskaitomybė, kuri jau senokai kritikuojama.

UNESCO, kaip ir dauge-

lis kitų JT sistemoje esančių vienetų, švaistosi JT pinigais, išleidama juos administraciniams ir kitokiems pašaliniam, bet ne pagrindiniams, reikalams. Be to, Ameriką pykina ir UNESCO politika, ypatingai remianti arabus žydų sąskaiton.

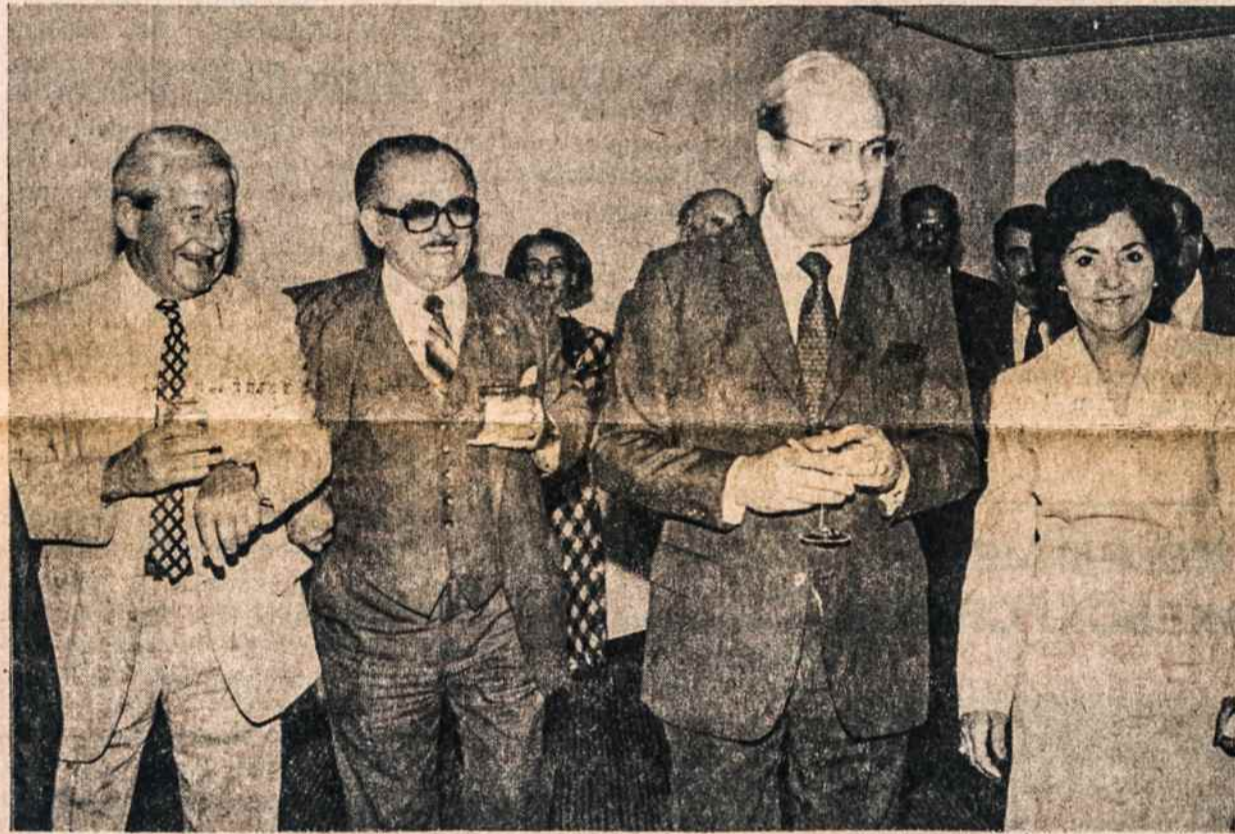
Kodėl gi kilo susijaudinimas, kad JAV išstos iš UNESCO? O gi todėl, kad organizacijai užtruks karvutė, kurią ji, tiesa, legaliai, bet nekontroliuojamai melžė.

Bet svarbesnis dalykas, nei akcija prieš UNESCO, yra JAV Kongreso reikalavimas, kad Amerika peržvelgtų savo dalyvavimą JT. Iki birželio pabaigos prez. Reagan turėjo Kongresui pristatyti visą padėties įvertinimą. Tai liečia JAV mokesčius JT, tos organizacijos svarbą JAV politikai ir tikslam bei naudingumą joje dalyvauti.

Eilė kongremanų ir visuomenės grupių atstovų per ilgą laiką yra pririnkę visokių priekaištų, kurie pastaruoju metu buvo adresuojami į Baltuosius Rūmus, kad prezidentas į juos atkreiptų dėmesį, kai darys pranešimą Kongresui.

JT veiklos kritika

Tarp daugelio dalykų nurodoma, jog JT nesilaiko savo Chartos. Kaip laužoma Charta vaizduoja ir tokie faktai:

Jungtinių Tautų gen. sekretorius Javier Perez de Cuellar vienam susitikime su JT būstinėje akredituotais spaudos korespondentais diskutuoja tarptautinius klausimus. Iš k. Michael Littlejohns — Reuterio korespondentas, Kęstutis K. Miklas — Darbininko korespondentas ir Egipto spaudos atstovė Senna Yousseff, dabartinė JT korespondentų sąjungos pirmininkė.

Pagal Chartą nariai, kurie atsilikę savo narystės mokėjime daugiau kaip dvejus metus, nustoją teisės balsuoti Gen. asamblėjoje. Bet amerikiečiai kritikai nurodo, kad Sovietų Sąjungai vis tebeleidžiama dalyvauti asamblėjos veikloje, nepaisant to, kad jos skola nuo 1962 jau siekia apie 200 milijonų dol.

Taip pat pagal Chartą Ekonominė ir Socialinė Taryba turi teisę naudotis konsultacijomis kai kurių nevalstybinių organizacijų. Ir kaip tik pasitaiko, kad ji naudojasi patarimais tų organizacijų, kurios finansuojamos vadinamo Peace Council ar bendradarbiauja su komunistinėmis organizacijomis.

Tos pat Chartos 100-asis paragrafas aiškiai sako, kad JT sekretariato tarnautojai yra tik tos tarptautinės organizacijos tarnautojai ir negali vadovauti instrukcijomis iš savo kilmės kraštų vyriausybėms. Bet taip nėra, sako JT kritikai. Tą paragrafą pažeidžia Sovietų Sąjunga ir kitos socialistinio bloko šalys, kurių tarnautojų tarpe esama ir tų šalių saugumo agentų.

Atakuojama ir parlamentarinė Saugumo Tarybos bei Asamblėjos struktūra ir konferencijų "diplomacija", kai TSRS savo pasiūlymus praveda beveik trim ketvirtadaliais, kai tuo tarpu JAV su vakariečiais — tik vienu ketvirtadaliu. Kritikuojamas ir neproporcingai didelis TSRS bei kitų socialistinių šalių personalo skaičius. Ta proga užsipuolamos ir vadinamos nevalstybinės organizacijos, kurios daugeliu atvejų esančios subversyvinio tipo ar nedraugiškai nusiteikusios prieš JAV.

JAV 1982 m. davė bilijoną dolerių

Tačiau daugiausiai pylos JT gauna už netvarkingą savo finansų vedimą. JT kasmet išleidžia daugiau kaip 4 bilijonus dolerių savo veiklai, bet mažai kas žino, kur ir kaip tie pinigai išleidžiami, nes neturima konsoliduoto biudžeto. Šešios valstybės — nariai sunėša 65% to biudžeto lėšų, o vadinamoji "valdančioji didžiūna" — mažosios "Trečiojo pasaulio" šalys sudeda vos 9%, ir jos nubalsuoja, kaip tuos visus pinigus išleisti. Amerikai tenka sumokėti 25%, kai tuo tarpu Sovie-

(nukelta į 4 psl.)

**AUŠRA NAUJOS
GADYNĖS TEKA****AUŠROS 100 METŲ
SUKAKČIAI PRISIMINTI**

PAULIUS JURKUS

33.—

Vištelis įrodinėjo, kad ir rojui Adomas su Ieva kalbėjo tik lietuviškai.

Tas jo lietuvių kalbos aukštintimas paveikė ir kitus to meto žmones. Pasidarė tiesiog mada kalbėti apie kalbos grožį.

Vištelis rašė įvairius kalbinius tyrinėjimus, rašė Aušrai, Lietuviškajam Balsui, Varpui, vienybei Lietuvninkų ir k. Iš Argentinos rašė įvairių žinučių ir kitų smulkmenų.

Vištelis buvo tikrai romantinė figūra, dabar mūsų užmirštas, žinomas tik vieno kito, kad jis sukūrė Regėjimą — op op, Nemunėli, ar tai tu ten šauki... Eilėraščių virto gražia, liūdna daina, kuri paliečia kiekvieno lietuvių sielą, o ypač išblokštus iš tėvynės.

Jurgis Mikšas

Aname didingame Aušros gadynės paveiksle randame dar

kitą labai intriguojantį portretą — tai Jurgis Mikšas. Kartais dideliu darbu reikia ir uolių darbininkų, pasišventėlių. Basanavičiaus įžiebė pirmuosius aušros spindulius, ir jie būtų užgesę jei ne tas Jurgis Mikšas.

Jurgis Mikšas buvo iš M. Lietuvos, gimęs 1866 kovo 18 Virkyčiuose, Šilutės apskrityje, gimnaziją lankė Tilžėje. Tai buvo tie laikai, kai germanizacija triuškinė visa. Bismarko — geležinio kanclerio laikai. Iš Prūsijos lietuviškų valsčių vis labiau ir labiau buvo išstumiami lietuvių kalba, naikinamas bet koks lietuviškumas. Lietuviai gi buvo tie Donelaičio būriai, o čia prieš juos išaugo didingi vokiečių dvarai. Išaugo miestai, fabrikai. Prisiminkime ir tai, kad Prūsija savo gudria politika sujungė vokišką karaliją. Tai dar labiau išskėlė vokiškumą ir dar labiau slopino lietuviškumą. Ir Jurgis Mikšas buvo paveik-

tas tos germanizacijos. Žavėjosi vokiečių kultūra ir gėdinosi savo lietuviškos kilmės. Jis net pasirašė Georg Mickschas.

Kažkur Tilžėje ar Klaipėdoje jis susitiko su Andriumi Višteliu. Tas suprato jaunuolį ir įžūrėjo jo taurią lietuvišką sielą, kurią nori užgožti germanizmas. Vištelis parašė jam ilgą, pilną lietuviškos ugnies laišką. Sakoma, kad tas laiškas taip paveikė Jurgį Mikšą, kad jis prakeikė vokiškumą, germanų kultūrą ir visas savo jėgas atidavė lietuviškiem reikalams. Tai konvertito būdas — kuo uoliausiai atsiduoti naujai idėjai, pateisinti praleistus metus.

Jurgis Mikšas sunaikino visus raštus, kur buvo jo pavardė parašyta vokiškai. Kur galėjo, ištrinė ir per naują pasirašė — dabar jau lietuviškai.

Klaipėdiečio parama

Aušros istorijoje randame visokiausių žmonių — suvalkiečių, žemaičių, aukštaičių. Randame ir iš Mažosios Lietuvos. Ir kaip nuostabu, kad štai tų pradininkų karštuolių tarpe yra ir Mažosios Lietuvos sūnus Jurgis Mikšas. Ir jis pajuto, kad ir ten yra Lietuva, Kęstučio tėvynystė.

Nesigilindami į jo gyvenimo detales ir smulkmenas, išvesime tik pagrindines linijas. Jis sutapo su Aušra nuo pat pirmojo iki paskutinio jos numerio. Kiti aušrininkai tik kuriam laikui buvo prie Aušros prisidėję, gyve-

no jos rūpesčiais. Mikšas gi viską padėjo į šalį, kad tik ta Aušra sušvistų. Jam pradžia Andrius Vištelis davė pinigų. Iš tų pinigų jis galėjo pragyventi Ragainėje, kai tvarkė Aušros techninius reikalus. Jis neturėjo tokio intelekto kaip Basanavičius, bet jis turėjo didelį pasišventimą. Jis juk buvo lyg ir techninis redaktorius ir atsakingas redaktorius, administratorius. Per jo darbo stalą ritosi visi Aušros reikalai.

Buvo tokia tvarka, kad laikraštis turėjo turėti atsakingą redaktorių. Tokiu ir buvo Mikšas. Jis buvo ano krašto pilietis, gerai kalbėjo vokiškai, tai ir buvo patogu, kad jis apsiėmė būti atsakingu redaktoriui.

Darbo entuziastas

Mikšas buvo darbo entuziastas. Niekas nesigailėjo Aušrai. Jai ieškojo vis naujų spaustuvų, kad tik būtų pigiau, geriau, kad Aušra atrodytų geriau. Iš Ragainės perkėlė į Tilžę.

Aušra neturėjo pinigų. Vis žlugdė tas ekonominis skurdas. Ir čia Mikšas pasišovė išgelbėti Aušrą. Jis pats įsikūrė spaustuvę, kurioje ir spausdino Aušrą. Iš karto Aušros išorė, spaudos technika pagerėjo, įvedami net prieštituliniai paveikslai.

Spaustuvės verslas buvo gundantis. Toks Mauderodė iš lietuviškų raštų per metus uždirbdavo gana didelių pinigų.

Tai žinojo ir Mikšas. Mauderodė spausdino pelningas kny-

gas — dažniausiai maldaknyges ar kitas religinio turinio knygas, kurių paklausa buvo didelė. Mikšo galvelė gi buvo nušviesta tekančios Aušros spindulių. Jis buvo idealistas ir nieko kito nematė, kaip tik Aušrą. Nerūpėjo pelningi leidiniai, kurie būtų padėję išlaikyti spaustuvę. Jis subankrutavo. Taip žlugo ir Aušra.

Prieš pat žlugimą jis bėgiojo visur, prašė, kad paskolintų pinigų, kad jis galėtų išgelbėti spaustuvę. Niekas nepaskolino. Aniem turtingiem spaustuvininkam juk ir nepatiko naujas konkurentas. Geriau tegu jis ir pasitraukia iš jų tarpo.

Dar Aušrai įpusėjus, jis įsimylėjo. Ir kokia gyvenimo ironija — įsimylėjo vokiečiai. Ta vokiečiai jį atstūmė, nes jis juk buvo lietuvis ir netoks jau turtingas. Ji žvalgėsi į gražiuosius vokiečių dvarus, gal iš ten iššoks koks frakuotas vokiektukas ar koks žvilgantis karininkas.

Mikšas tada pabėgo į Lietuvą, kad nusiramintų. Bet greitai jį iš ten atšaukė, nes Aušrai stigo jo rankų. Draugai prašė grįžti. Ir jis sugrįžo ir nusilenkė Raminui, nusilenkė Nemunui ir tolimesnį gyvenimą ištikimai tarnavo lietuviškam reikalui.

Vėliau jis pasidarė oficialiu teismo vertėju Labguvoje, kur gyveno daug lietuvių. Mirė anksti — 1903 gegužės 1, nesu-

laukęs atbandančios Lietuvos kūrybinio išsiskleidimo.

Dar galėtume nemaža parašyti ir apie dr. Joną Šliupą, kuriam teko redaguoti Aušrą, bet jis taip giliai neišreiškė aušrininkų ideologijos. Jis buvo realistas, praktikas, bet buvo ir gilius lietuvis — patriotas.

Baigiamosios pastabos

Šiuo ir baigiamie ilga kelionę į Aušros gadynę. Aušrai paskyrėme net 33 atkarpas. Tai yra apie du trečdalius visų metų atkarpų.

Ir kodėl tai padarėme? Ne kartą čia kartojome, kokį vaidmenį lietuvių tautai atliko Aušra. Lietuvių tauta juk buvo lyg koks apveltas brangus kilimas, apkritęs svetimos dulkėmis, svetimų mįdomas. Aušrininkai ėmė ir nupūtė tas dulkes, išryškino gražias kilimo spalvas, kilimo piešinį, nukirpo visus siūlus, kuriuos buvo prisivėję svetimieji, kad tai jų nuosavybė. Aušra ištiesė tą kilimą ir parodė mūsų praeities grožį.

Iš čia išteka visa mūsų tautinė literatūra, kultūra, ir čia prasideda ir naujųjų laikų lietuviška samprata.

Tad ir buvo verta pakalbėti apie tai. Šio rašinio tikslas buvo kaip ir tų aušrininkų, kad mes pasidarytume didesni lietuviai, labiau pasišvęstume savo tauti-

(nukelta į 4 psl.)

LONDONO KARDINOLAS LANKO LIETUVIUS

Gegužės 13-oji pasiliks atmintina lietuviams gyvenimo diena Anglijoje. Šią dieną lietuvių bažnyčią Londone aplankė pirmą kartą kardinolas J. B. Hume, OSB, Westminsterio arkivyskupas. Jau praėjusiais metais jis pažadėjo kun. J. Sakevičiui, besilankant tuo metu Fatimoje, Portugalijoje, šiais metais aplankyti. Tai jau ketvirtas vietas kardinolas lanko šią bažnyčią. Pirmą kartą ją aplankė kard. F. Bourne 1912 kovo 10 ir atidarė, pašventindamas bažnyčią.

Šios dienos iškilmes padidino vysk. A. Deksnio apsilankymas. Abu garbingieji svečiai koncelebravo mišias, kurių metu sutvirtinimo sakramentą priėmė Justina Snabaitytė, Jonas Žilinskas ir Zita Žilinskaitė.

Mišių pradžioje bažnyčios rektorius kun. J. Sakevičius, MIC, trumpu žodžiu pasveikino kardinolą vyskupą ir visus dalyvius, ypač Lietuvos atstovą V. Balicką, minint 80 metų amžiaus sukaktį.

Du pirmus Šv. Rašto skaitinius perskaitė aktorė Žilvilė Šlekytė-Roche. Aukas mišioms — duoną ir vyną atnešė Jonas Žilinskas ir Zita Žilinskaitė.

Jaudinančiai giedojio bažnyčios choras, vadovaujant Just. Čerui. Išjungė ir Nottinghamo „Gintaro“ choristų grupę su soliste Vida Gasperiene.

Kardinolas savo turiningame pamokslė priminė, kad jam ypatingo įspūdžio padarė šios bažnyčios rektorius įteiktosios knygos: „The Resistance of the Catholic Church in Lithuania Against Religious Persecution“, vaizdelis su Kristaus paveikslu be kojų ir rankų su parašu: „Aš neturiu rankų ir kojų, o tik tai jūs“. Tas primena kenčiančius Lietuvoje persekiojamus, kurie su Kristumi kenčia ir tęsia jo misiją.

Minėta knyga yra šiais metais kun. Prano Dauknio parašyta disertacija ir šiais metais išspausdinta, autoriui gavus teologijos daktaro laipsnį.

Mišių pabaigoje kalbėjo vyskupas Deksnys ir įteikė kardinolui sidabrinį šv. Kazimiero 500 mirties sukakties medalį.

Chorui sugiedojus giesmę „Apsaugok, Aukščiausias“, kardinolas ir vyskupas drauge suteikė iškilmingą palaiminimą.

Kardinolas susidomėjo, kad kun. Juozas Montvila, 27 metų, kaip svečias atvykęs iš Lietuvos, dalyvavo šios bažnyčios pašventinime 1912 kovo 10. Po to balandžio mėnesį išvyko laivu „Titanic“ į Ameriką ir pakeliui balandžio 15 nuskendo, ramindamas keleivius, pats pasiliko su jais, nors galėjo išsigelbėti. Kardinolas sustojo prie velionio atminimo lentos. Atsisveikinęs prie durų, dar kartą jis apžvelgė bažnyčią ir pasakė, kad ji yra labai graži. Lauke su dalyviais nusifotografavo ir tėviškai bei draugiškai pasikalbėjo, skubėdamas skristi į Romą už 2 valandų. Džiugu, kad pasitaikė graži, saulėta, nors ir vėjuota diena. Dalyvių buvo tiek, kad daugeliui pritrūko vietos sėdėti. („Europos lietuvis“)

— Lituanistikos instituto dabartinio prezidiumo kadencija baigiasi šių metų pabaigoje. Naujam prezidiumui rinkti sudaryta komisija: pirm. dr. Kęstutis Keblys (15225 Seven Pines Ave., Baton Rouge, LA 70817), nariai — dr. Mirga Girniuvienė, kun. dr. Kęstutis Trimakas. Kandidatus į 1985-88 m. prezidiumą gali siūlyti Lituanistikos Instituto skyrių vedėjai arba trys tikrieji nariai. Prie pasiūlymo reikia pridėti kandidato sutikimą būti renkamu. Pasiūlymus reikia atsiųsti iki liepos 30.

KOKIAIS SVEČIAIS KELELIAIS VAIKŠTO MŪSŲ MOKESČIŲ CENTAI

(atkelta iš 3 psl.)

ty Sąjunga temoka 20.34% ir tai su atsilikimu.

Pernai JAV Jungt. Tautų sistemos organizacijom davė apie bilijoną Amerikos gyventojų mokesčiais sumokėtų dolerių, o nuo savo įsikūrimo 1945 JT yra gavusios iš Amerikos jau arti 14 bilijonų dol.

Tiek daug mokėdama, Amerika betgi mažai domėjosi, kur ir kaip tie pinigai išleidžiami. Pavyzdžiui, ji niekad nepasidomėjo, kiek iš tų bilijonų dolerių nuėjo vargingiems pasaulio gyventojams — jų gydymui, švietimui, maitinimui.

AUŠRA...

(atkelta iš 3 psl.)

niam reikalom.

Čia nebuvo koks mokslinis darbas, prikrautas citatų, išnašų išmargintas. Tie dalykai tinka knygom, o ne laikraščiui. Čia buvo laikraštiniško, žurnalistinio kelionė į Aušros gadyne. Parašyta visa ne ištaisai, bet kiekvienam numeriiui atskirai. Žurnalistinio kelionė į Aušros gadyne. Parašyta visa ne ištaisai, bet kiekvienam numeriiui atskirai. Žurnalistinio kelionė į Aušros gadyne. Parašyta visa ne ištaisai, bet kiekvienam numeriiui atskirai.

Visa tai nudažiau romantiniu lyryzmu, nes ir visa ana epocha romantinė. Be to, jaučiau ir būtinumą apsupti visa tai vidine šiluma ir meile. Šaukė mane knygnešiai, senoji spauda. Ir mano tėvai buvo tos draudžiamos spaudos platintojai. Ir paliko jie ir meilę ir pagarbą lietuviškam raštui bei žodžiui. Nuolat jutau, kad mane šaukia Nemunėlis, kaip šaukė Vištelį ir kitus, nutolusius nuo tėvynės. Todėl visa tai ir parašiau. Gi skaitytojam tariau nuoširdų acū už kantrybę.

(Pabaiga)

Toronto vaidintojų grupė "Aitvaras"

D. W. BALSINGER ŽURNALISTŲ POPIETĖJE

Paskutiniu metu Los Angeles lietuvių visuomenės gyvenime pastebėtas posūkis į gerąją pusę. Atėję į veiklos areną jaunesnieji stengiasi išieiti iš tartum užburto etninio lauko į platesnę tarptautinę erdvę, sudarant ryšius su kitų tautų aktyvistais ir supažindinant kitataučius per spaudą su Pabaltijai okupuotų tautų rūpesčiais.

Tokios iniciatyvos daugiausiai imasi Baltų laisvės lyga su į vieną frontą įsijungusiomis kitomis organizacijomis. Lietuvių Fronto Bičiulių ir Baltų lygos bendromis pastangomis, pritariant LB Vakarų apygardos ir Jaunimo Sąlygos vadovybėm, gegužės 27 dr. Z. Brinkio sodyboje įvyko popietė su amerikiečiais ir užsienio žurnalais.

Dalyvavo KNBC televizijos 4 kanalo atstovas D. Bruckner, Prancūzų spaudos agentūros — G. Marcout, Japonų dienraščio Yomiuri Shimbun korespondentas K. Hamasaki (Dienraštis išėina 8 mil. tiražu). Olandų

De Volkskrant — S. van Beer ir T. Garcia, Korea Times — T. Byun ir keletas kitų amerikiečių ir etninės spaudos atstovų, taip pat žymesniųjų pabaltiečių veikėjų. Dalyvavo ir koalicijos Ban the Soviets atstovai D.W. Balsinger ir L. Marlow.

Susirinkusius su svečiais spaudos atstovais supažindino, trumpai apibūdindamas, A. B. Mažeika, Baltų lygos vicepirmininkas, su lietuviams supažindino A.P. Raulinaitis, LFB tarybos pirmininkas. Vaizdingai argumentuodamas, įtikinančiai kalbėjo D.W. Balsinger, koalicijos Ban the Soviets pirmininkas, kurį sovietai yra pavadinę pasiutusiu šunim.

Pagaliau Maureen Vaivadaite, trečios kartos lietuviūtė, apsiengusi tautiškais drabužiais, kitataučius svečius supažindino su lietuvių liaudies dainomis, pati dainuodama ir grodama akordeonu. Prie šių dainų jungėsi ir visi susirinkusieji. Visiems besivaišinant ir besilinks-

manant susidarė labai jauki atmosfera.

Čia buvo palanki proga ne tik pademonstruoti lietuvių tautines ypatybes, bet ir iškelti pasikalbėjimuose labiausia aktualius šių dienų reikalus. Popietė praėjo malonioji draugiškoji nuotaikoj. Visi skirstėsi patenkinti, tartum būtų vienos šeimos nariai, žadėdami susitikti kita proga.

Ig. M.

Įdomiai kalbėjo Juozas Laučka. Jis pažymėjo, kad iš Balfio organizacijos steigėjų, kurie dalyvavo 1944 kovo 24 ir 25 Chicagoje Balfio ikūrimo susirinkime, gyvųjų tarpe yra likę tik du: gen. konsulė Juzė Daužvardienė ir jis pats (J. Laučka). Iš išrinktų tame pačiame suvažiavime Balfio 21 direktoriaus gyvųjų tarpe taip pat yra likę tik du: prel. Jonas Balkūnas ir Juozas Laučka.

Aktorius Julius Balutis įspūdingai deklamavo porą eilėraščių ir ekspresingai skaitė lietuvių politinio kalinio laišką, atvežtą ir okupuotos Lietuvos. Publiką jo deklamavimą bei skaitymą jautriai išgyveno ir palydėjo nuoširdžiais plojimais.

Gražiabalsės „Dainuojančios žemaitės“ — Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Dana Varaneckienė — harmoningai padainavo: „Mūsų žemė Lietuva“ — S. Gailevičiaus, „Lygioj lankelėj“ — liaudies daina, „Į ausiu į dainą“ — Venckaus, „Kur Šatrija, Rambynas“ — D. Andriulio, „Nemunėlis“ — A. Brazinsko, „Pempel, pempel“ — žemaičių liaudies daina, „Už jūrų, už kalnų“ — J. Gaidelio. Akomponavo Alvydė Eitutytė ir Kazys Skaisgirys, šio vieto vadovas. Dainininkų susidainavimas, įsijautimas į tekstą, kai kurias dainas K. Skaisgiriui palydint dūdele, klausytojam sudarė mielą įspūdį. Kiekviena daina buvo palydėta gausiais plojimais. Meninė dalis baigta visiem giedant Lietuvos himną.

Tėvai J. Borevičiui sukalbėjus reikšmingą maldą, vyko pietūs ir draugiški pokalbiai. Minėjamą baigiant, rengėjų vardu programos atlikėjam ir dalyviams nuoširdų padėkos žodį tarė Kostas Bružas, Chicago pietvakarių Balfio 57-ojo skyriaus pirmininkas.

Malonu pastebėti, kad minėjimas, ruoštas dviejų, Lemonto ir Chicago pietvakarių, Balfio skyrių, susilaukė deramo dėmesio ir buvo įspūdingas. Minėjimo dalyviai, 150 asmenų, savo dalyvavimu pagerbė Balfio pirmūnus ir jų idealus, kurių neturėtume pamiršti ir išieiti iš savo širdžių bei minčių.

K. Brž.

LEMONT, ILL.

Prasmingas Balfio minėjimas

Šiais metais Balfui švenčiant 40-ties metų sukaktį, kaip ir de- ra, gegužės 20 Lemonte įvyko specialus minėjimas, kurio metu buvo prisiminti Balfio pradininkai, broliškai šalpai atidavę savo krikščionišką ir žmogišką duklę.

Minėjimas pradėtas pamaldomis DeAndreis bažnyčioj. Mišias aukojō kun. Jonas Borevičius, SJ. Jis pasakė ir įspūdingą pamokslą, išryškindamas artimo meilės (Balfio) reikšmę.

Pamaldų metu „Dainuojančios žemaitės“ su giliu įsijautimu giedojō „Apsaugok, Aukščiausias“, „Pulkim ant kelių“, „Marija, Marija“ ir kitas patriotines giesmes. Vargonais grojo Kazys Skaisgirys.

Skaitymus subtiliai atliko Ni-

da Misiulytė. Aukus prie tautiniais raštais ir gėlėmis papuošto altoriaus nešė Balfio direktorės Aldona Grininė ir Faustina Mackevičienė.

Po pamaldų oficialus minėjimas ir bendri pietūs vyko De Andreis seminarijos salėj.

Minėjamą sveikinimo žodžiu pradėjo Lemonto Balfio 28-ojo skyriaus pirmininkas Domas Misiulis. Mirusieji Balfio veikėjai buvo prisiminti tylos minute. Toliau programai vadovauti buvo pakviesta Balfio direktorė Aldona Grininė.

Minėjime pagrindinę kalbą pasakė Maria Rudienė, Balfio centro valdybos pirmininkė, suglaustai apžvelgdama Balfio veiklos aktualijas. Publiką, vertindama M. Rudienės nuopelnus lietuvių šalpai, griausmingai jai sugiedojō „Ilgiausių metų“.

„Dainuojančios žemaitės“. Iš k. trio vadovas Kazimieras Skaisgirys, Bronė Stravinskienė, Dana Varaneckienė, Aldona Underienė. Nuotr. Jono Tamulaičio

Savo aukomis paremk tas organizacijas, kurios rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu!

Kazys Bradūnas — PRIERAŠAI. Išleido Ateitis. 1983. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje. 80 psl. Kaina 6 dol. Leidyklos adresas: Ateitis, 17689 Goldwin Dr., Southfield, MI 48075.

Naujas mūsų brandaus poeto eilėraščių rinkinys iš pirmo žvilgsnio savo tematika lyg ir neįprastas. Jame yra trys skyriai: Priešai prie Genezės, Priešai prie Šv. Jono ir Priešai prie Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos.

Rinkinį skaitant, neįprastumas dingsta. Galim tik pakartoti, ką ankstesnio rinkinio proga esam rašę. Būtent: ir šiame rinkinyje randam savo talentą gražiai išskleidusį tą patį, jau nebesikeičiantį poetą. Tai liudija iš „Priešų prie Šv. Jono“ į knygos viršelį įrašytų pora posmų:

O, balinami audeklai,
Mano vaikystės pievų saulės!
Kas perbėgo jus kojom
purvinom,
Suteršdamas tą dangišką
pasaulį?

Dievo Avinėli,
Kuris naikina pasaulio
nuodėmes,
Išbaltink žuvusių krauju
Mano genties drabužį.

Karolis Milkovaitis — SAULĖTEKIŲ UPĖS. Eilėraščiai. Chicago 1984. Išleido Poezijos Mėgėjų Ratelis. Viršelį piešė Jonas Pastukas. Spaudė Draugo spaustuvė. 100 psl. Kaina 5 dol.

Tai jau antras šio autoriaus eilėraščių rinkinys. Pirmasis buvo „Ledinės kregždės“, išleistas pernai.

Naujajame rinkiny yra šie skyriai: Tarp aušros ir mėnėsienos, Akimirų amžinybėse, Tu pats sakai, aš esu, Tėvynėje, Veidai kreivame veidrodyje.

Autorius gabus. Tačiau, kaip anksčiau sakėm, vis įsimašo kas nors, kas jo poeziją gadiną: vietom proziškos eilutės, vietom prasti rimai... Jam geriau sekasi humoristikoje. Mūsų nuomone, geriausias rinkinio eilėraščių yra „Išdykėlis berželis“, kurį čia cituojam:

Išdykėlis, nenaudėlis
Birželis niekadėjas,
Kad beldžiasi, kad bastosi
Po jazminų alėjas.

Išdykėlis, nenaudėlis
Tas dabita birželis—
Ar pieva brisk, ar žiedų skink—
Jis vis po kojų velias.

Išdykėlis, nenaudėlis
Birželis maištininkas,—
Už gruodį brolių — sako jis—
Visai neatsakingas.

Išdykėlis, nenaudėlis
Birželis žaliaplaukis,
Kai užkuria gamtos pečius—
Nors barzdą šlapią raukis.

Išdykėlio birželio klausk,
Kodėl toks pasipuošęs?—
Per šventą Petrą, Povilą
Jis liepai pirštis ruošias.

J. Burkus. TĖVAS GINAS. Šių dienų stigmatizuotasis. 1984. „Sūduvos“ leidinys. 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Iliustruota nuotraukomis. 112 psl. Kaina 4 dol.

Ši knyga plačiau paminėta R. Dagilio rašiniu „Naujas stigmatizuotasis“, išspausdintu Darbininko 20 numery (1984 gegužės 18).

Knygnešiai nešė knygaslapta | Lietuvą, buvo rusų valdžios persekiojami, tremiami | Sibirą. Mūsų dabar niekas nepersekloja už lietuvišką raštą, tad parsineškime daugiau knygų | savo namus. Pirkime naujus lietuviškus leidinius!

VAKARONĖ LITUANISTIKOS KATEDROS REIKALU

LB Švietimo tarybos pirm. Jono Kavaliūno pastangomis buvo suorganizuota vakaronė kovo 9 Chicagos Jaunimo Centro kavinėje. Jos tikslas buvo supažindinti lietuvišką visuomenę su lituanistikos katedros Illinois universitete reikalais.

Pradžioje Jonas Kavaliūnas pasidžiaugė, kad užsimotoji lituanistikos katedra tikrai bus įsteigta, nes lietuviškoji visuomenė jaučiai atsiliepė ir savo aukomis gausiai parėmė. Aukos antram įmokėjimui taip pat gausiai plaukia.

Po to angliskai trumpai supažindino visus su čia atsilankiusiu prof. Nicolas Moravcevič, Director of Campus Development iš Illinois universiteto ir pakvietė jį tarti žodį. Prof. N. Moravcevič pasisakė esąs serbų kilmės, todėl gerai supranta ir kitų etninių grupių troškimą išlaikyti ir net išvystyti savo tautos kultūrinį palikimą.

Profesorius pabrėžė, kad lietuviui buvo pirmieji, kurie užsimojo Illinois universitete turėti lituanistikos katedrą. Dabar jau pasiryžo savo katedras steigti ir kitos etninės grupės: lenkai, serbai ir kiti.

Po to buvo pakviesta ir prof. Biljara Sljivic-Sinsic, slavų kal-

bų ir literatūros departamento galva.

Ji pasidžiaugė, kad lietuvių pastangos bus greitai realizuotos. Per vieną dar du mėnesius bus surastas lituanistikos katedros vedėjas ir katedra įsigalios. Lituanistikos studentai galės įsigyti visus laipsnius iš lituanistikos — bakaluro, magistro ir daktaro.

Pakviesta dr. Marija Stankus-Saulaitė, dėstanti lituanistiką, supažindino su dėstomais kursais, kurių yra trys.

Jos asistentė Dana Račiūnaitė pasisakė savo gyvenimą pasvešianti lituanistikai ir siekianti doktorato. O Vilius Dundzila pasisakė jau gavęs bakaluro laipsnį iš lituanistikos ir dabar siekia magistro laipsnį.

Pabaigai Rita Markelytė-Daigienė pdainavo tris lietuvių liaudies dainas: Anksti rytą, Šeriau žirgelį ir Pasvarstyk ante, pritariant gitara. Dainų interpretacija buvo originali ir labai įspūdinga, atskleidusi mūsų liaudies kūrybos nykstančią vertę.

Po programos visi buvo pavaišinti užkandžiais ir kava. Buvo progos arčiau susipažinti su universiteto profesoriais. Vakaronė visais atžvilgiais pasisekė.

A.P.B.

Chicagos KASOS skyriaus darbuotojai su Kasos direktoriais. Iš k. sėdi: B. Skorubskienė, V. Alekniene, V. Vebeliūnas, A. Cibaitė, stovi: R. Kezys, A. Šilbajoris, V. Alksnis, dr. T. Remeikis, S. Mikaliukas, J. Matusėvičius. Nuotr. J. Tamulaitis

ROCHESTER, N.Y.

Pasitraukia Jonas Adomaitis

Čia plačiai žinomo Lietuvių Bendruomenės choro dirigentas Jonas Adomaitis vasario mėn. pradžioje pasitraukė iš šio choro dirigento pareigų. Šis jo žygis Rochesterio lietuviuose kelia visai pagrįstą susirūpinimą: kas toliau chorui vadovaus?

Jonas Adomaitis Rochesterio LB chorui sėkmingai vadovavo nuo 1960 iki pastarųjų dienų, nors iš tikrųjų su choru nesiskyrė nuo pat pirmųjų dienų Ro-

PAGERBTAS

LIETUVIS

MOKSLININKAS

JAV prezidentas R. Reaganas nusipelnusio mokslininko-vadovo premija apdovanojo lietuvių dr. Petrą Avižonį, kuris kaip techninis direktorius vadovauja Amerikos karo aviacijos fizinės optikos, lazerio, modelių laboratorijai Kirkland karo aviacijos bazėje New Meksikoje.

Premijos įteikimo iškilmės įvyko Washingtono, Valstybės departamento salėje.

Kartu su dr. Avižoniu nusipelnusio mokslininko-vadovo premija buvo apdovanoti kiti penki Amerikos mokslininkai. Ši premija yra skiriama vieną kartą penkerių metų laikotarpyje. Kandidatus premijai pasiūlo Jungtinių Amerikos Valstybių Karo aviacijos ministerija.

Premijos paskyrimo akte yra atkreipiamas dėmesys į lietuvių mokslininko techninės ekspertižės rezultatus bei atradimus, kurie ir toliau sėkmingai tarnauja, vykdančios aukštosios energijos lazerio programą.

Dr. Petras Avižonis, kaip fizinės optikos ir lazerio tyrinėtojas, yra plačiai žinomas tiek Jungtinėse Amerikos Valstybėse, tiek užsienio kraštuose. Jis jau yra paskelbęs daugiau negu 40 šios srities mokslinių darbų.

Dr. Petras Avižonis yra gimęs Kaune. Jis yra dr. Vytauto Avižonio sūnus ir žymaus lietuvių oftalmologo akių gydytojo prof. Petro Avižonio vaikaitis, užaugęs ir išsimokslinęs Vakarų kraštuose.

— Toronto ateitininkų metinė šventė vyko gegužės 26-27 Prikėlimo parapijos parodų salėje. Vaida Kuprevičiūtė-Jay ir Ramunė Sakalaitė-Jonaitienė paskaitė poezijos ištraukų, dainavo trio Rūta Čerškutė-Valaitienė, Ramūnas Underys ir Vaidotas Vaičiūnas. Vakaronėi vadovavo M. Sungaila. Sekmadienį jaunųjų ateitininkų grupė davė žodį, o po pamaldų visi dalyvavo bendruose pusryčiuose.

— Giedros korporacija Chicagoy rengia savo veiklos istoriją. Medžiagą ir fotografijas leidiniui telkia ilgametė Giedros korporacijos veikėja Alicija Rūgytė.

chesterin atvykimo — nuo 1949

rudens. Jau 1949 rugsėjo 8, Tautos šventės dieną, Šv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje ir vėliau minėjime pasirodė gana gausus mišrus choras, diriguojamas J. Adomaičio. Petru Armonui, Šv. Jurgio parapijos vargonininkui, perėmus dirigavimą J. Adomaitis ir jo gyvenimo palydovė gražiabalsė Onutė pasilikė choro aktyviais nariais. 1960, P. Armonui pasitraukus iš Šv. Jurgio parapijos vargonininko pareigų, J. Adomaitis perėmė choro dirigento pareigas, jose išbūdamas iki pastarųjų dienų.

J. Adomaitis gimė muziko šeimoje, 1919 kovo 13 Žygaičiuose, Tauragės apskr., kur tėvas buvo parapijos vargonininkas, todėl ir sūnų jau vaikystės dienomis pradėjo mokytį skambinti pianinu, groti akordeonu ir kitais muzikos instrumentais. O gražiabalsė seserys organizavo vokalinis ansambliukus, kuriuose dalyvavo ir Jonas su tėvu. Baigęs Tauragės mokytojų seminariją, tik pradėjęs mokytojauti, organizavo vaikų chorelius, šokių orkestrą ir jam vadovavo grodamas akordeonu. Tremty, Hanau DP stovykloje buvo aktyvus ansamblio chormeisteris, akordeonistas. Vienu žodžiu, jį daina lydėjo per visus kontinentus. Tiesa, Hanau stovykloje jam dainos meno pažinime daug padėjo kompozitorius ir dirigentas Bronius Jonušas ir solistas-dirigentas Stepas Sodeika.

Mokytojaudamas Hanau DP stovykloje, suorganizavo gana gausų vaikų chorą, kuriam vadovavo iki išvykimo į Ameriką. Todėl ir Rochester jis nepaliko skambiosios lietuviškos dainos. Jo gyvenimo palydovė Onutė, taip pat žemaitė, sako, jog nėra pastebėjusi, kad Jonas, kaip ji jį vadina (galbūt žemaitiškai) trokštų garbės ar atlyginimo. Didžiausias jam atlyginimas — darniai praskambėjusi

lietuviška daina.

1977 žiemą susiorganizavo vadinamoji "Sutartinė", mišrus penketukas (Jonas Adomaitis — vedėjas, Ona Adomaitienė, Angelė Džiakoniene, Andrius Cieminis ir Vytautas Zmuidzinaitis; be to, Izabelė Žmuidzinienė — dailiojo žodžio sakytoja). 1977-1981 su skambia lietuviška daina ir dailiojo žodžiu jie aplankė daugelį lietuviškų vietovių, pravažiuodami 6,500 mylių.

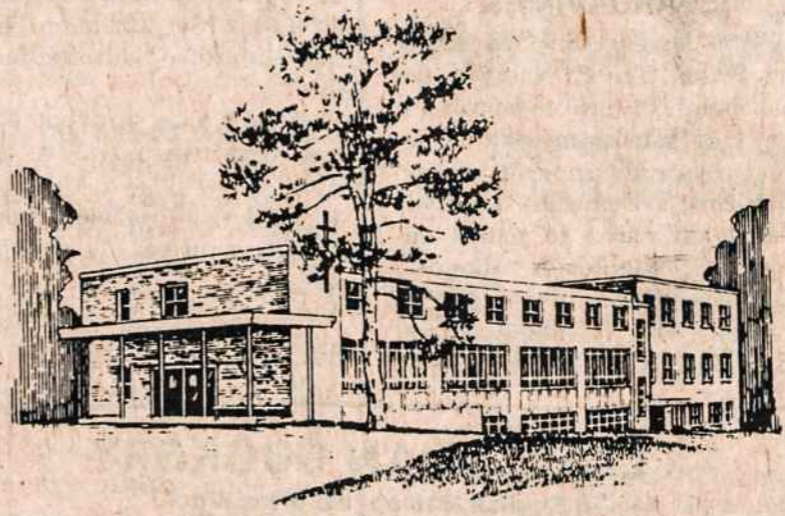
Rochesterio LB choras, vadovaujamas J. Adomaičio, yra dalyvavęs visose lietuvių dainų šventėse, o taip pat yra plačiai lankęs tolimiausias lietuvių bendruomenes.

Jonis ir Onė yra vieni iš aktyviausių vietos lietuvių parengimų dalyvių ir rengėjų. Nors pastarąjį dešimtmetį yra apsigyvenę nuo Rochesterio už 60 mylių, žvėnuose Bristol kalnuose, apsupti kalnų medžių ir toli nusidriekiančių slėnių, bet juodviem niekada nebuvo per toli Rochesterio lietuvių parengimai ir savoji lietuviškoji bažnyčia.

—a.s.b.

Jonas Adomaitis, ilgametis Rochesterio Lietuvių Bendruomenės choro dirigentas.

Lietuviai pranciškonai kviečia jus praleisti atostogas Kennebunkport, Maine vasarvietėje.

SEZONAS PRASIDEDA BIRŽELIO 30 IR BAIGIASI RUGSEJO 3

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Yra jūros vandens baseinas, teniso aikštė, vėsinami kambariai, gražus parkas, rengiami kultūriniai vakarai. Buto ir maisto kainos žemesnės negu kitur.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

IŠ VISUR

— Kun. Alfonsą Jurkevičių, su pasižentimu aptarnaujantį lietuvius keturiose Punsco vietovėse, Wroclawo arkivysk. Henryk Roman Gulbinovicz paskyrė kanaaninku.

— Lituanistinėse mokyklose Amerikos Lietuvių Taryba jau keleri metai skelbia rašinių konkursus įvairiomis lietuviams svarbiomis temomis. Šiemet tokiam konkursui, pasitarus su švietimo vadovybe, parinkta tema: "Kodėl aš turiu laikytis dešimties Dievo įsakymų?" Iki lapkričio 1 rašiniai turi būti nusiųsti mok. J. Plačui, "Tėvynės Žvaigždutės" redaktoriui. Mecenatas kun. J. Prunskis premijom paskyrė 500 dol.

— Aurelija Balašaitienė mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje skaitys paskaitą apie lietuvių literatūros dėstymą šio metu lituanistinėse mokyklose. Studijų savaitė vyks liepos 29 - rugpjūčio 4 Dainavoje.

— Arch. Edmundas Arbas, Santa Monica, Calif., per Liną Kojelį įteikė prezidentui Ronald Reaganui savo spalvotos grafikos darbą, vaizduojantį prezidento "State of the Union" pranešimą. Gražiu laišku prezidentas autoriui padėkojo.

— Rašytoja ir žurnalistė Rasa Gustaitytė, aviacijos generolo Antano Gustaičio dukterė, gavo metam stipendiją iš Stanford universiteto Californijoje pasitobulinti savo profesiją. Tik šešios tokios stipendijos duodamos Amerikos ir šešios užsienio žurnalistams. Rasa Gustaitytė yra viena iš redaktorių South Pacific News Service.

— Mindaugas Pleškys skaitys paskaitą tema "Lietuva pogrindžio spaudos perspektyvoje" šios vasaros Mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje Dainavoje. Studijų savaitė vyks liepos 29 - rugpjūčio 5.

— Dr. Audrius Aglinskas keičia metus dirbantis Havajuose, būdamas greitąją pagalbą teikiančios gydytojų grupės narys.

— Pianistų Alvydo Vasaičio iš Chicagos ir Jono Govėdo iš Toronto dvejų pianinių koncertas įvyks gruodžio 2 didžiojoje Anapilio salėje. Toks koncertas bus pirmas Toronte. Rengia Lietuvos Kankinių parapijos tarybos kultūros komisija.

— Ltn. Povilas Kaladė, karo laivyno lakūnas, prieš šešerius metus įsijungė į Australijos karo laivyną. Kai Australija atsisakė paskutinio turto lektuvnešio, jaunas lietuvis lakūnas atvyko Anglijon ir š.m. vasario pradžioje įsijungė į Britanijos karo laivyną, pasirašydamas sutartį dvylikai metų.

— Rimantas Dirvonis, Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (SAL-FASS) vykdomasis vicepirmininkas, kooptuotas ir PLB valdybą sporto ir specialiųjų projektų vicepirmininko pareigom. R. Dirvonis jau daug metų aktyviai reikišiasis Akademinio skautų sąjungos, sportininkų ir LB gretose.

— Pasaulio latvių suvažiavimas vyks liepos 28 - rugpjūčio 4 Muensteryje, V. Vokietijoje. Programos centre — dainų šventė. Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos valdybos nariai susirinks posėdžiui iš Šiaurės bei Pietų Amerikos, Australijos ir Europos. (E)

ALBERTAS DRUKTEINIS — DVIGUBAS DAKTARAS

Medicinos daktaras Albertas Drukteinis, gyvenąs su šeima Bedford, N.H., 1984 birželio 10 baigė Suffolk University Law School Cum Laude ir įsigijo teisės daktaro laipsnį.

Naujasis medicinos ir teisės daktaras A. Drukteinis 1967 baigė University of Dayton, Dayton, Ohio, ir įsigijo Bachelor of Science laipsnį iš biologijos. 1971 baigė University of Louisville Medical School, Louisville, Kentucky, įsigydamas medicinos daktaro laipsnį. 1974 baigė Intership ir psichiatrijos specialybę University of Texas Medical Branch, Galveston, Texas. 1976 baigė karinę tarnybą laivyne Naval Regional Medical Center San Diego, California, būdamas Lieutenant Commander.

Tais pačiais metais atvažiavo į Concord, N.H., ir perėmė Assistant Superintendent for Professional Service pareigas New Hampshire ligoninėje. Neilgai trukus atidarė savo kabinetą, Manchester, N. H., kuriame ir dabar veda Pshchiatrijos praktiką. Yra apdovanotas American Board Certified iš psichiatrijos ir neurologijos. Jis yra Assistant Professor of Clinical Psychiatry Dartmouth Medical School. Nežinant šių visų užimamų vietų medicinos ir teisės daktaras A. Drukteinis priklauso prie American Medical sąjungos, American Psychiatric sąjungos, New Hampshire Psychiatric draugijos, kurioje nuo 1979 eina sekretoriaus ir išdininio pareigas, New Hampshire Medical draugijos, American Academy of Psychiatry ir The Law ir American College of Forensic Psychiatry.

Dirba vyriausiam ligoninės štabe Elliot Hospital Manchester, N.H. Courtesy štabe Catholic Medical Center ir yra patarėjas in Forensic Psychiatry New Hampshire ir Concord ligoninėse, N.H.

Su nauja įsigyta profesija medicinos ir teisės daktaras A. Drukteinis dar vis ves psichiatrijos praktiką, ir prie to bus advokatam patarėjas Forensic Psychiatry srityje.

Medicinos ir teisės daktaras Albertas Drukteinis yra dr. Edmundo ir Aldonos Drukteinių, gyvenančių Palm Harbor, Florida, sūnus, vedęs Jūratę Garsytę, Vlodo ir Angelės Garsių, gyvenančių Worcester, Mass., dukterį. Jūratė Drukteinienė yra baigusi University of Louisville, įsigydama Bachelor of Science laipsnį iš Commerce ir Educa-

tion. Šiuo laiku baigia Paralegal Studijas University of New Hampshire ir žada dirbti kartu su savo vyru. Drukteiniai augina du sūnelius: Dainių 13 ir Saulių 11 metų.

Džiaugiamės, kad išveivios lietuvių skina lauro vainikus aukštuosiuose moksluose. Kiekvieno lietuvių įkopus į aukštojo mokslo viršūnes yra visos lietuvių išveivijos džiaugsmas ir laimėjimas.

J.M.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Jonas Neumannas turi ypatingos reikšmės Šv. Alfonso parapijai, nes jis buvo tos parapijos klebonu 1851 - 1852. 1977 birželio 19 jis buvo paskelbtas šventuoju. Dabartinis klebonas kun. A. Dranginis, norėdamas išjudinti pamaldumą į šv. J. Neumanną, veda novenos pamaldas du kartus metuose: devynias dienas prieš jo mirties sukaktį (sausio 5) ir prieš jo kanonizacijos sukaktį (birželio 19). Nemažai žmonių dalyvavo paskutinėje novenoje. Visi po novenos pamaldų ateina prie grotelių pagerbti jo relikvijų.

Aras ir Svajonė, tautinių šokių grupės Baltimorėje, dalyvavo šokių šventėje Clevelande liepos 1. Važiavo į šventę ir kiti lietuviai iš Baltimorės.

Stebuklingo Medalikėlio novena vyksta ir vasaros metu. Daugiausia žmonių dalyvauja vidurdienį pirmadieniais ir antardieniais. Bažnyčia yra gerai vėsinama, tai žmonės gali atsigauti nuo tvankių vasaros karščių. Jie džiaugiasi ir bažnyčios gražumu.

Svečiai iš įvairių vietų lankosi Baltimorėje. Ne vienas lietuvis lanko, savo gimines, draugus. Prel. L. Tulaba, svečias iš Romos, lankė savo gimines ir kun. A. Dranginį, Šv. Alfonsų parapijos kleboną.

Petras ir Anelė Žukauskai vadovavo 33-čiam Square Dancers of America seimui, kuris Baltimorėj vyko birželio 28 - 30. Dalyvavo įvairių amžių, luomų ir tautybių atstovai. Džiugu, kad du lietuviai, besididžiuoją savo lietuviyste, vadovavo tokiam renginiui. Atstovai katalikai dalyvavo specialiose mišiose, kurios buvo aukojamos Šv. Alfonso bažnyčioje birželio 30, šeštadienį, 4 val. popiet.

Jonas Obelinis

DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Nauji pasikeitimai ir pertvarkymai siuntiniams į Lietuvą siūsti: nuo rugpjūčio 1 siuntėjas jau negalės sumokėti muitą. Sena tvarka, sumokant muitą čia, siuntinių užsakymus prilaikė iki 1984 liepos 16. Visi seniau skelbti mūsų siuntiniai galioja.

SIUNTINYS No. 2 — 1984

3 m. šilkinio aksomo suknelėi; 3 m. labai geros vilnonės medžiagos eilutei; 2 sv. vilnonių siūlių; 3 vilnonės gėlėtos skarelės, 1 didelė vilnonė plona gėlėta vakarinė skara; nepermatoma neilono medžiaga suknelėi; 1 pora "Wrangler" rumbuoto aksomo jeans; 1 pora denim jeans.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$450.00. Į šį siuntinį dar galima dadėti 7 svarus įvairių prekių.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

- Dirbtinio minko kailis paltui, Delux, sveria 6 sv.\$100.00
- Jeans, rumbuoto aksomo "Wrangler" arba "Levi"\$42.00
- Vyriškas arba moteriškas megztinis 50.00
- Vilnonė arba šilkinė skarelė 12.00
- Telescopic lietsargis 12.00
- Vyriški arba moteriški pusbačiai 48.00
- Pulki suknelėi medžiaga 40.00
- Šilkinio aksomo medžiaga suknelėi, 3 m. 60.00

- Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m. 76.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 70.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 80.00
- Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 100.00

Šiuos maisto produktus galima siūsti su rūbais: 1 sv. arbatos — 8.00, 1 sv. nescafės — 12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarečių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti \$60.00 persiuntimui.

Siunčiame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles

BALTIC STORES & CO.

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND
TEL. 01 460-2592

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratešti prenumeratą 1984 metam

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai parenti \$.....

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdėliai" arba to paties autoriaus "Nutuliosios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Irišti į kietus viršelius. Už abu toms 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, irišta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Irišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

M. Krupavičius. Visuomeniniai klausimai. Irišta. 18 dol.

Vytė Nemunėlis. Mažųjų dienų. Poezija vaikam. 8 dol.

J. Matulaičio kelias į Vilniaus vyskupo sostą. 4 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinių straipsnių rinkinys, 12 dol.

A. Gailiūšis, Visaip atsitinka. Novelės, 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Sese, budėk. Lietuvių skaučių seserija. Irišta. 20 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, irištąs. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, irištąs. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sunkiuose. Irišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

S. Yla, M. K. Čiurlionis kūrėjas ir žmogus. Irišta. 15 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Laisvės besiekiant. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Minkštais viršeliais 12 dol.

Dr. Wilhelm Storost-Vydušas, Sieben Hundert Jahre Deutsch-Litauischer Beziehungen. Irišta. 14 dol.

Prof. Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 4 dol.

Prof. J. Brazaitis, Raštai, I, II, III ir IV tomai. Irišti. Po 15 dol.

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknys. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija. Novelės 7 dol.

A. Grauslys, Jieškau tavo veido. Religinių straipsnių rinkinys. Antra laida. 10 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatnano mintys ir lietuviai susirinkime. Kietais viršeliais. 6 dol.

A. Šapoka, Lietuvos istorija. Irišta. 17 dol.

S. Raštikis, Lietuvos likimo kelias. 18 dol.

A. Tyruolis, Vainikas, Kryžius, Lelija. Šv. Kazimiero grožinės literatūros antologija. 9 dol.

Prof. J. Eretas tarnyboj Lietuvai. Straipsnių rinkinys. 4 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. II dalis. 6 dol.

Vysk. V. Brizgys, Žmogus realiam gyvenime. 5 dol.

VĖL GAUNAMOS MELODINGOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkauskienė — lietuvių kompozitorių dainos ir tarptautinių operų arijos. Plokštelė arba kasetė 10 dol.

Tarp tostų ir dainų — Rimo Kaspučio Romantika. 9 dol.

Dainos, muzika ir gėlės — lietuvių kompozitorių sukurtos dainos Prano Lemberto žodžiam. Įdainuota solistų, duetų ir choro. 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GAUNAMAS PILNAS "AUŠROS" TEKSTAS

"Ausra", Lietuvos atgimimo laikraštis, pilnai perspausdintas dviejuose tomuose. Tai Lietuvių Istorijos Draugijos redaguotas leidinys. Du didžiuliai tomai, irišti, kainuoja po 20 dol. Persiuntimui pridedama po 1.50 dol. už kiekvieną tomą. Šis svarbus leidinys, o taip pat ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Savo vaikams, kurie, baigę mokslus, išsikelia gyventi į kitus miestus, užprenumeruok Darbininką. Tai bus jiems geriausia dovana.

Publius Vergilius Maro, Georgikos, vertė A. Nyka-Niliūnas. Albumo formata, irišta. 10 dol.

A. Grauslys, Jieškau Tavo veido, 10 dol.

Erlėnas, Girių sargai, apysakos. 3 dol.

V. Nemunėlis, Mažųjų dienos. 8 dol.

P. Razminas, Kražiai. Iliustruota, irišta. 12 dol.

O. Mikailaitė, Pumpučio pasauliukas, gausiai iliustruota. 3 dol.

A. Gustaitis, Algis Trakys ir Takiukas Šleivys. Vaikam. Iliustruota. 2 dol.

A. Gustaitis, Lietuva Europos nugalėtoja, su 80 iliustracijų krepšinio pergalėj. 2.50.

Gynybių Vilniaus sienų nugriovimas, vertė M. Blynas. 3 dol.

Korp. Ramovė, V.D. Universitetų studentų atsargos karininkų atsiminimai. Red. J. Karka. Didesnio formata. 10 dol.

K. Gečys, Katalikiškoji Lietuva. Irišta. 5 dol.

J. Budrys, Kontražvalgyba Lietuvoj. 3 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Irišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Irišta. 23 dol.

Ausra — I tomas. Irištąs. 20 dol.

Ausra — II tomas. Irištąs. 20 dol.

J. Puzinas, Petras Avižonis. Irištąs. 10 dol.

J. Eretas, Št. Šalkauskio biografija. Irišta. 5 dol.

St. Yla, Jurgis Matulaitis. Biografija. 5 dol.

J. Kaributas, Kelionė aplink pasaulį. 4 dol.

Šv. Raštąs, Naujasis Testamentas. Irištąs. 6 dol.

V. Sruogienė, Lietuvos steigiamasis seimas. 5 dol.

M. Blynas, Nostradamus ir pranašystės — Erdvės paslaptys. 5 dol.

Vysk. V. Brizgys, K. Kaupaitė, motina Marija. 5 dol.

J. Dajnauskas, Aušra, 1980 kovo — 1980 gruodžio 6 dol.

J. Vaišnys, Dabartinė lietuvių kalbos rašyba. 3 dol.

P. Gaučio vertimas. Pirmasis stebuklas. Azorin. 5 dol.

K. Pažeraitė, Svetimi vėjai. 6 dol.

A. Landsbergis, Muzika įžengiant į neregėtus miestus. 6 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10-18 DIENŲ KELIONĖS, ĮSKAITANT 11 DIENŲ LIETUVOJE

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
#710 B: liepos 10—27 \$1,999
#814 B: rugpjūčio 14-31 \$1,999
11 dienų Lietuvoj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky
FINNAIR via JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA
#612 B: birželio 12-28 \$1,899
#918 B: rugsėjo 18 - spalio 4 \$1,829
6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
LUFTHANSA via JFK & Boston

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA
#520: gegužės 20 - birželio 1 \$1,699
5 dienos Vilniuj, 5 Romoj, 2 Maskvoj
ALITALIA via JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
#612A: birželio 12-23 \$1,649
#710: liepos 10-21 \$1,649
#807: rugpjūčio 7-18 \$1,649
#918A: rugsėjo 18 - 29 \$1,489
6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
LUFTHANSA via JFK & Boston
OBERAMMERGAU IR MIUNCHENAS (penkių dienų
ekstra kelionė) — \$439

12 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
#604: birželio 4-15 \$1,639
#710A: liepos 10-21 \$1,639
#814A: rugpjūčio 14-25 \$1,639
#904: rugsėjo 4-15 \$1,639
#101: spalio 1-12 \$1,289
6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 1 Helsinky
FINNAIR via JFK

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
#917: rugsėjo 17 - 26 \$1,259
6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky
FINNAIR via JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijų kreiptis:
BALTIC TOURS
293 Auburn St.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969 - 1190

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj. Ar juos prenumeruoti?

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

TAUPYMO CERTIFIKATAI:

SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAUGLIS	KURSAS
\$500 - 20,000	6 mėn.	10.92%	10.5%
	12 mėn.	11.19%	10.75%
	24 mėn.	11.46%	11%
	36 mėn.	11.73%	11.25%
\$20,000 - 100,000	6 mėn.	11.19%	10.75%
	12 mėn.	11.46%	11%
	24 mėn.	11.73%	11.25%
	36 mėn.	12%	11.5%

IRA CERTIFIKATAI:

\$2,000 - 4,000 per metus	Nuo 1 iki 6 metų	12.55%	12%

REGULIARIOS SANTAUPOS:

METINIS PRIEAUGLIS 9.42%	APSKAICIIVIMAS KASDIEN
DABARTINIS KURSAS 9%	

VISOS SANTAUPOS VALDŽIOS APDRAUSTOS IKI \$100,000.

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

NUPELNYTAS PAGERBIMAS

Lietuvių Katalikių Moterų draugija, įsteigta Lietuvoje 1908, dabar pasižyminti veikla JAV ir Kanadoje, išugdė paprotį pagerbti Dievui ir artimui veikla pasižymėjusias katalikes moteris. Toks moterų padalinys Connecticut valstijoje suruošė pagerbimą Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno, Putname, seselei Alojzai Šaulytei, daugiametei vienuolyno viršininkei — labiausiai pasižymėjusiai moteriai 1983 m. Prie pagerbimo prisidėti pakviesti ir Worcesterio bei Providence moterų padaliniai. Šis pagerbimas turėjo įvykti praėjusiais metais, bet, ses. Alojzai nebuvo pakankamai sveikai, buvo atidėtas šiem metams ir įvykdytas birželio 2 vienuolyno patalpose.

Pagerbimas pradėtas vienuolyno koplyčioje 3 val. popiet religiniu koncertu. Koncerto programą atliko solistė Salomėja Nasvytė-Valiukienė ir New Haven Šv. Kazimiero parapijos choras, vargonais grojant ses. Terese Mieczkowski. Solistė, mezzosopranas, pagiedojo: "Būk su mumis" — S. Bacho, "Ave Maria" — F. Schuberto, "Largo" — G. Handelio ir "Ave Maria" — L. Luzzes, o choras: "Ave verum" — A. Mozarto, "Neapleiski mūsų" — B. Budriūno ir "Kaip grįžtančius" — J. Strolios. Solistė ir choras kūrinius atliko pasikeisdami. Giedotos giesmės skambėjo labai gražiai, nes solistė turi stiprų ir malonų balsą, negausus choras daugiametį susigiedojimą, o ir koplyčios akustika gera.

Koncertą baigus, mišias koncelebravo kun. V. Cukuras, prel. V. Balčiūnas ir kun. R. Krauskas, vienuolyno įstaigų kapelionai. Lekciją skaitė J. Miļiauskienė iš Worcesterio. Pamokslą pasakė kun. V. Cukuras. Aukojimui duoną ir vyną nešė ses. Alojza, Julija Mack ir Emilija Šaulienė. Mišių gies-

Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno Putname surengtas seselės Alojzos Šaulytės pagerbimas. Šalia jos dešinėje sėdi seselė Paulė Savickaitė, naujoji vienuolyno vyriausia viršininkė, kairėje — Julija Mack, LRKM Sąjungos pirmininkė. Nuotr. J. Kriaučiūno

mes giedojo visi dalyviai, vadovaujant ses. Teresei vargonais.

Akademinė minėjimo dalis vyko salėje po koplyčia. Akademiją pradėjo E. Šaulienė, Connecticut valstijos moterų sąjungos pirm., pakviesdama prezidentiman eilę veikla pasižymėjusių moterų ir paprašydama kun. V. Cukurą sukalbėti atidaromąją maldą.

Julia Mack, ALRK moterų sąjungos centro valdybos pirm., savo žodyje priminė ses. Alojzos kai kuriuos gyvenimo įvykius ir jos darbus. Seselė gimė Amerikoje, mokslinisi ir vienuole tapo Lietuvoje, o milžiniškus darbus atliko Amerikoje. Jai vadovaujant, vienuolynas iš nieko įstengė sukurti dabar vienuolyno turimas įstaigas: vienuolyną su religiniu centru, namus globos reikalingiems, stovyklą lietuviškam jaunimui auklėti, įruošti spaustuvių tikėjimui ir švietimui kelti, įtraukti lietuvaiteis tapti vienuolėmis ir kit. Visi tie darbai brangūs lietuviams ir išliko istorijoje.

Dr. E. Vaišniėnė, buvusi seselių bendrabučio globotinė, pasakojo kai ką iš prisiminimų bendrabutyje. Ji išryškino ses. Alojzos nepaprastą auklėtojos

dorybes. Juk bendrabučiečių buvo ir gana išdykusių, daugumos jų tėvai buvo išsilavinę ir savo dukras stengėsi lavinti, kartais prieš jų norą.

Ses. Alojza gavo eilę sveikinimų iš sąjungos moterų kuopų, seselių rėmėjų skyrių ir pavienių asmenų. Įteikta jai ir dovanėlė: gražus paveikslas, vaizduojantis lietuvaitei prie koplytėlės po berželiu, padarytas iš šiaudelių ir medžio.

Pabaigoje ses. Alojza trumpa padėka priminė, kad jai priskirti darbai buvo padaryti ne jos

vienos, bet daugelio pastangomis. Ji dėkojo už šį pagerbimą, o taip pat ir padėjusiem jai dirbti.

Bendri pietūs didžiajame vienuolyno valgomajame pradėti kun. Cukuro malda. Minėjime dalyvavo apie 130 žmonių, jų tarpe keliolika vyrų.

Linkime ses. Alojzai geros sveikatos, Aukščiausiojo palaimos ir dar toliau tęsti darbus Dievo garbei, artimo pagalbai ir tėvynės Lietuvos naudai.

J. Kr.

BOSTONO ŽINIOS

Šv. Kazimiero jubiliejaus komiteto laiškas

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakčiai paminėti Bostono komiteto laiškas visiem Naujosios Anglijos rytinio pakraščio lietuviams:

Gerbiami Tamstos:

Nesenai mus pasiekęs iš pavergtos Lietuvos pogrindžio žurnalas "Dievas ir Tėvynė" rašo:

"Sustok praeidamas prie švento Kazimiero bažnyčios durų — pagerbk labiausiai išniekinto Lietuvos globėjo šventyklą... Kai išniekinamos brangiausios tautos šventyklos, kiekvienas lietuvių širdis turi tapti šventykla, kurioje niekada neužgestų amžinoji ugnis."

Mes, gyvendami laisvame pasaulyje, turime jungtis šiais šv. Kazimiero jubiliejiniais metais su savo pavergtais broliais meldžiant mūsų tautos globėjo, kad suteiktų jiems tautinę ir religinę laisvę. Naujosios Anglijos rytinio pakraščio lietuviai jungiasi su viso pasaulio lietuviams skirtam šių metų spalio mėnesį šv. Kazimiero pagerbimui globojant naujam Bostono arkivyskupui Bernard F. Law ir mūsų parapijų kunigam. Mūsų tinkamas ir gausus pasirodymas ne leis užmiršti pasauliui mūsų tautos skriaudas.

Kreipiamės į jus tikėdamiesi, kad galėsite dalyvauti šioje šventėje ir taip pat paraginsite savo artimuosius, pažįstamus bei organizacijas. Be to, prašome kad savo auka Jūs paremtumėte reikalingą lėšų sutelkimą. Jei Jūs būsite dosnūs, tai liks lėšų paremti organizacijom, kovojančiom už religinę laisvę pavergtoje Lietuvoje, o jom tos lėšos labai reikalingos. Tikimės, kad Jūs užsisiuksite puslapio ar mažesnio sveikinimo bei skelbimus šventės programos leidinyje. Taip pat paskelbsime leidinyje garbės rėmėjų, rėmėjų bei

Prieš 20 metų įsikūręs Lietuvių Fondas, jau sutelkė per 2 milijonus kapitalo ir kasmet didelėmis sumomis paremia lietuvišką kultūrinę veiklą. Būkime Lietuvių Fondo nariais! Įneškime kuo didesnes sumas, įrašykime savo draugus, gimines, artimuosius!

aukotojų pavardes. Tuo pačiu raginame užsisakyti ir bilietus į banketą.

Siunčiant aukas, čekius rašyti: Jubilee Committee, St. Peter Church. Visos aukos nurašomos nuo mokesčių. Kadangi programos leidinio paruošimas užims nemaža laiko, prašoma grąžinti aukų lapus iki rugpjūčio 15, įmetant į paštą arba perduodant Jūsų parapijos šv. Kazimiero komitetui.

Liekame laukdami Jūsų nuosirdaus atsiliepimo ir linkėdami geros vasaros ir daug sveikatos. Jūsų Vytautas Izbickas, pirmininkas, Kun. Albertas Kontautas, Bendrapirm., Jonas Vasys, Lėšų telkimo komisijos pirm."

Šio minėjimo programą sudaro: rugsėjo 29 d. kultūrinis vakaras So. Bostono Lietuvių Piliesių D-jos auditorijoje; spalio 14 d., 3 val. mišias šv. Kryžiaus katedroje, Bostone, aukos arkivyskupui Bernard Law, o tą pačią dieną 5 val. popiet banketas; spalio 21 d. 3 val. p.p. dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas First & Second Church salėje, Bostone.

BOSTONO RENGINIAI

Rugpjūčio 12 d. 8:30 - 9 val. ryto TV 7-tas kanalas perduos mišias, kurias aukos kun. Albinas Janiūnas, šv. Pranciškaus parapijos Lawrence klebonas. Organizuoja Lietuvos vyčiai.

Rugpjūčio 12 Minkų radijo valandėlės gegužinė-piknikas jų 50 metų sukakčiai paminėti Romuvos parke Brocktone.

Rugsėjo 16 d. 3 val. So. Bostono Lietuvių Piliesių D-jos 85 metų sukakties balius-banketas.

Rugsėjo 29 kultūrinis renginys šv. Kazimiero garbei So. Bostono Lietuvių Piliesių D-jos salėje.

Spalio 7 Laisvės Varpo rudens renginys So. Bostono Lietuvių Piliesių D-jos salėje.

Spalio 14 šv. Kryžiaus Bostono katedroje 3 val. mišios, kurias aukos arkivyskupui Bernard Law šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjime.

Spalio 21 d. 3 val. dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas šv. Kazimiero garbei First & Second Church salėje Bostone.

Lapkričio 25 kariuomenės šventės minėjimas. Rengia Lietuvių Karių S-gos Bostono skyrius.

Vasario 10 operos solistės Lilijos Šukytės koncertas Jordan Hall salėje. Rengia Baltų draugija.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmedienais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

LIETUVIŲ SODYBA CLEVELANDE

Lietuvių sodyba yra 84, 91 ir 90 kelių kryžkelėje. Jos adresas: 34251 Ridge Road, Willoughby, Ohio 44094. Sodyboje yra 82 butai; 62 skirti šeimoms ir 20 viengūniam. Pastatas yra šešių aukštų su dviem keltuvais ir laiptais kiekviename pastato gale. Pastatas įrengtas su visais patogumais savistovėjimui, patogiam ir saugiam gyvenimui.

Paminėtini šie įrenginiai: kilimai miegamuose, salionuose ir koridoriuose; didelės drabužinės ir sandėliai; vandens šildymas — individualus temperatūros nustatymas; virtuvėje elektrinis virimo-kepimo pečius, šaldytuvai, maisto paruošimo įrenginiai; turėklai voniose ir koridoriuose bei specialios durų rankenos; greitosios pagalbos pašaukimui ir durų kontrolės įrenginiai; automatiški gaisro gesinimo įrenginiai; valgykla-susirinkimų salė; užsiėmimų kambariai; skalbykla; svečių kambarys; balkonai; sklypai daržams; prekybos krautuvės, įstaigos ir parkas kitoje gatvės pusėje; arti moteliai ir golfo laukai; prie sodybos yra autobusų stovėjimo vieta; numatoma įsigyti nuosavą autobusą vežioti

žmones į bažnyčią, parengimus, krautuves; visuose butuose paruoštos vietos šaldymo aparatams įdėti, jei kas to pageidautų.

Sodybos gyventojai bus visais atžvilgiais aprūpinti ir aptarnauti — jiems teks tik savais baldais apstatyti savo butus ir tik savo bute palaikyti švarą ir tvarką.

Sodybon bus priimami asmenys ne jaunesni kaip 62 metų amžiaus, pajėgūs patys apie save apsiavarkyti. Šeimų ar giminių atveju tik vienas turės būti 62 m. Invalidam bus 8 specialiai įrengti butai ir jiems ši amžiaus riba negalioja.

Nuomos mokeskis už butą šildymą, elektrą ir vandenį sudarys 30% gyventojų visų pajamų, prieš tai atskaičius gydymo išlaidas.

Sodybos pastatas jau po stogu ir dabar vyksta vidaus įrengimai. Statyba bus pilnai užbaigta rugpjūčio mėnesį. Netrukus bus įrengti du pavyzdiniai butai.

Visi butai bus išnuomoti ne laukiant statybos užbaigimo. Jokių pirmenybių valdžia neleidžia duoti, išskyrus tas, kurios numatytos valdžios instruk-

cijose.

Kas pirmas įsiregistruos, pirmas gaus butą. Registruotis galima telefonu arba asmeniškai. Užsiregistravusieji bus šaukiami pagal eilės numerį atvykti į sodybą ir užpildyti dokumentus, po to kai butų paskirstymas bus HUD patvirtintas. Norintieji gyventi sodyboje raginami skubėti užsiregistruoti tuoj po registracijos datos paskelbimo. Butų pareikalavimas yra labai didelis ir pavėlavusieji turės laukti kelis metus. Užsiregistravimas neįpareigoja apsigyventi, visuomet bus galima atsakyti, taip pat apsigyvenus bus galima bet kada iš sodybos išėiti.

Yra žmonių, kurie vargsta, bet nežino, kad tokia sodyba yra statoma ir kad jie turi teisę joje apsigyventi ir naudotis valdžios pašalpa. Laikykime sau pareiga surasti vargstančius brolius ir seses, ir padėkime jiems įsikurti Lietuvių sodyboje.

Registraciją praves Dana Čipkienė. Sodybos savininkas yra Lithuanian Center, Inc. bendrovė, kontroliuojama JAV LB Krašto valdybos. Statybą finansuoja ir nuomų primokėjimus darys federalinė valdžia. Išmokėjus federalinę valdžios paskolą, Lietuvių Bendruomenė bus pilnateisė sodybos savininkė. Dėl smulkesnių informacijų

prašoma skambinti tel: (216) 943-0910.

Bronius Snarskis
Lietuvių Sodybos pirmininkas

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielnamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurioiu laiku. Jūsų sūnų gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM—
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
780 Dairman Blvd.
9:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER!"
ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

NAUJOVĖS DARBININKO SPAUDOS KIOSKE

Solisto Ričardo Daunoro plokštelė "Kur bakūzė samanta", įgrotą V. Vokietijoj, vėl gaunama Darbininko administracijoje. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

Richard Scarry "Mano Žodynas", didelio formato, su spalvotomis gausiomis iliustracijomis, su lietuviškais ir angliškais įrašais, vėl gaunamas Darbininko administracijoje. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

E. Jasiūno redaguotas albumas "Darius Girėnas", gausiai iliustruotas, didelio formato, įrištas, spausdintas gerama popieruje, su lietuvių ir anglų kalbų tekstu. 25 dol. Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

"Lietuvių Fondas". Pirmasis dešimtmetis 1962 - 1982. Redagavo A.P. Bagdonas. Tai didelio formato, labai gausiai iliustruotas, gerame popieruje išspausdintas ir gražiai įrištas sukaktvinis albumas. Anglų ir lietuvių kalbom pateikiama Lietuvių Fondo istorija. Gausybė LF aukotojų fotografijų. Kaina

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Kulikauskas

LIUDVIKA NORBERTAS
1913 — 1983

TĖVYNEI LIETUVAI IR MUMS
TU BŪSI GYVAS AMŽINAI

Birželio 10 Cypress Hills kapinėse buvo pašventintas paminklas ant Norberto Kulikausko kapo. Pašventino kun. Jonas Pakalniškis.

"Amber Holidays"

MEMBER
AMERICAN TRAVEL ASSOCIATION

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 9	— \$1618.00	Rugsėjo 5	— 1361.00
Liepos 18	— 1361.00	Rugsėjo 17	— 1127.00
Rugpjūčio 1	— 1361.00	Rugsėjo 26	— 1142.00
Rugpjūčio 13	— 1528.00	Spalio 3	— \$1268.00
Gruodžio 26	— \$1247.00		

Kellonių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.
Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lyds vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:
1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)
iš Massachusetts ir Kanados: **1 - 617 - 268 - 8764**
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Norintiems atskiviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to change

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Darbininkas kitą savaitę dėl spaustuvės ir redakcijos personalo atostogų neišeis. Kitas Darbininko numeris pasirodys su liepos 27 dienos data.

Pavergtų Tautų savaitę bus minima dviem atvejais: liepos 15, sekmadienį, minės Pavergtų Tautų komitetas, liepos 21, šeštadienį, minės Antibalševikinis Blokas.

I Tėv. Pauliaus Baltakio, OFM, konsecracijos iškilms kurios bus rugsėjo 14, penktadienį, Portlande, Maine, iš New Yorko organizuojami bent keli autobusai. Vieną autobusą organizuoja kelionių agentūra Vytis. Autobusus išeis labai anksti penktadienį ir grįš šeštadienį. Visi keleiviai permakvos Kennebunkporto vienuolyno vasarvietėje. Jonas Adomėnas irgi organizuoja du ar tris autobusus. Jie numato kelionėje išbūti bent kelias dienas.

Apreiškimo parapijos metinis piknikas — gegužinė įvyks rugpjūčio 5 Plattdeutsche Parke, Franklin Square, L.I.

Raidė užmuša, dvasia gaivina — tokia vardu išėjo nauja knyga. Ją išspausdino pranciškonų spaustuvė Brooklyne, išleido Krikščionis Gyvenime. Jos autorius — kun. Antanas Rubšys. Knyga turi 86 puslapius. Ji sudarė iš dviejų straipsnių — pasikalbėjimų spaudoje. Viskas liečia Šv. Raštą. Tai paskatinimas geriau pažinti Šv. Raštą ir jį dažniau skaityti.

Pranciškonų spaustuvė Brooklyne liepos 1 pradėjo trijų savaičių atostogas. Atostogauja visi spaustuvės tarnautojai. Spaustuvė visai uždaryta. Į darbą grįžta liepos 23.

KASOJE PAKILO NUOŠIMČIAI
 Indėliams priaugus iki 27 milijonų dolerių, nuo š.m. birželio 11 Lietuvos Federalinė Kredito Unija KASA pradėjo mokėti žymiai aukštesnius procentus už visų rūšių sertifikatus. Procentai dabar svyruoja nuo 10.5% iki 12%, pagal sertifikatų sumą ir terminą. Už reguliarius santaupas KASA tebemoka 9%, daugiau negu kituose bankuose. Prašome atkreipti dėmesį į KASOS reklamą, o dėl smulkesnių informacijų skambinti 212 441-6799 į KASOS įstaigą, kuri veikia šešias dienas savaitėje.

Putname N. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje metinis piknikas — lietuvių diena bus liepos 22, sekmadienį. 11 val. bus mišios, pamokslas, procesija, 12 val. pietūs, 3 val. popiet Neringos mergaičių stovykla atliks programą.

APREIŠKIMO PARAPIJOS LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

ĮVYKSTA RUGPJŪČIO 5, SEKMADIENI, 1984
 PLATTDEUTSCHE PARKE
 1132 HEMPSTEAD TPKE, FRANKLIN SQUARE,
 LONG ISLAND, N.Y.

1 val. — parko atidarymas

2:15 val. — vėliavų pakėlimas, himnai

5 val. — šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui

7 val. — laimėjimai

Įėjimo auka — 3 dol., studentam — 2 dol.

vaikai leidžiami nemokamai.

Specialiai kviečiamas jaunimas, kuris Apreiškimo parapijos patalpose lankė lituanistinę mokyklą.

Kviečiami ir čia dirbę mokytojai

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

PARAPIJOS KLEBONAS, KUNIGAI IR TARYBA

REMONTUOJA

"PANELE LAISVĖ"

Prie Amerikos garsenybių priklauso Statue of Liberty — Laisvės statula, pastatyta Bedloe, kitaip Liberty saloje, įplaukiant į New Yorko uostą. Ji yra Amerikos laisvės, Amerikos didybės ir drauge viso laisvojo pasaulio simbolis.

Praeitų metų liepos mėn. pradžioje statulą apžiūrėjo prancūzų ir amerikiečių architektų grupė ir paskelbė, kad "Panelei Laisvei" reikalinga skubaus remonto. Surado net tryliką jos "skausimų" vietų.

Ir kodėl reikia remontuoti? Statula jau 98 metų. Kai kas paseno. Reikia pakeisti, pataisyti.

Truputis praėjus

Prancūzija, revoliucijų šalis, žavėjosi Amerikos laisvės karais, pati pirmoji pripažino Amerikos Jungtines Valstybes, pirmuoju pasiuntiniu paskyrė žymų rašytoją Šatobriana.

Iniciatyvos ėmėsi Prancūzija čia pastatyti amerikiečių ir prancūzų revoliucijų paminklą. Statulos skulptorius yra Frederic Auguste Bartholdi. Jos nuliudinimui rūpinosi prancūzų-amerikiečių draugija. Jau 1875 tam reikalui ėmė rinkti aukas.

Jos liudinimo darbai Paryžiuje buvo baigti 1881. Ji tų metų

Šaulių kultūrinė savaitė yra rengiama kasmet pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte. Rengia Naujosios Anglijos Trūkų rinktinė. Kviečiami dalyvauti ir New Yorko kuopos nariai. Šiemet tas kultūrinis savaitgalis bus rugsėjo 1, 2, ir 3 dienomis. Kambarius reikia užsisakyti iš anksto, skambinti 207 967-2011. Kuopos valdyba ragina pasinaudoti kvietimu ir kuo daugiau dalyvauti. Šauliams yra pažadėta 10% nuolaida. Apie dalyvavimą prašom pranešti iki rugpjūčio 25 kuopos sekretoriui — 846-5543.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Čia taip pat galima įsigyti kalėdinių kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanėlių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gintarų ir kt.

Ieškoma sekretorė/-ius lietuviškai įstaigai New Yorke. Pageidautina, kad laisvai valdytų lietuvių ir anglų kalbas, mokėtų gerai rašyti rašoma mašinėle, efektyviai komunikuoti telefonu ir raštu bei vairuoti. Darbo pareigos pagrindinai apima mašinos darbus, siuntų pakavimą bei prašymų pildymą ir išsiuntimą ir kitus techniškus-administracinius rūpesčius. Darbo sąlygos bus aptartos su rimtais kandidatais. Siųsti reziume: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicovich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

gale Paryžiuje ir buvo sumontuota. 1884 ji buvo dovanota Amerikai.

Statulai reikėjo papėdės — pedestal. Čia į talką atėjo vienas New Yorko dienraštis. Jis paskelbė vajų — prašė paaukoti tik vieną centą. Aukos buvo renkamos visur. Jau 1883 metais pradėti dideli papėdės statybos darbai. Papėdė yra lyg koks didelės tvirtovės fortas — su statulos bokštu, su daugybe kambarių, laiptų.

Laisvės statula buvo atidengta 1886 spalio 28.

Pati statula yra 152 pėdų aukščio, sveria 225 tonas. Papėdė yra 141 pėdos aukščio. Nuo jūros lygio yra tik 7 pėdos. Iš viso nuo jūros lygio statula yra 300 pėdų aukščio.

Ji buvo laivais atvežta į New Yorko uostą. Iš viso buvo 214 gabalų. Čia ji buvo sumontuota. Viduryje padaryti geležiniai rėmai, įrengti laiptai.

Ką remontuoja?

Pirmiausia pakeis visą statulos vidaus geležinę struktūrą. Senoji geležis trina statulos žalvarinę odą, sukeldama rūdėjimą. Nauja metalinė struktūra bus patogesnė, patvaresnė, tikslesnė.

Kai buvo statula montuojama, kai kurios dalys buvo blogai įstatytos, pvz. dešinioji ranka jau nuo 1916 metų struktūroje yra išsilaisvinusi ir truputį juda. Iš statulos galva nėra tiksliai uždėta, padaryta net dviejų colių klaida.

Statulos žibintą pakeis nauju, nes senasis yra prakiuręs, praleidžia vandenį. Pataisys ir dešinę ranką, galvos spindulius ir visa kita.

Remonto darbai prasidėjo praeitą rudenį, bus baigti 1986 metais. Atsies tarp 20 ir 30 milijonų dolerių. Išlaidas padengs Prancūzų - Amerikiečių komitetas, grupė privačių asmenų ir specialus komitetas, kuris rengia statulos 100 metų sukakties minėjimą. Šį komitetą sudaro pats prezidentas Reagan ir jam vadovauja Chrysler korporacijos pirmininkas Lee Iacocca.

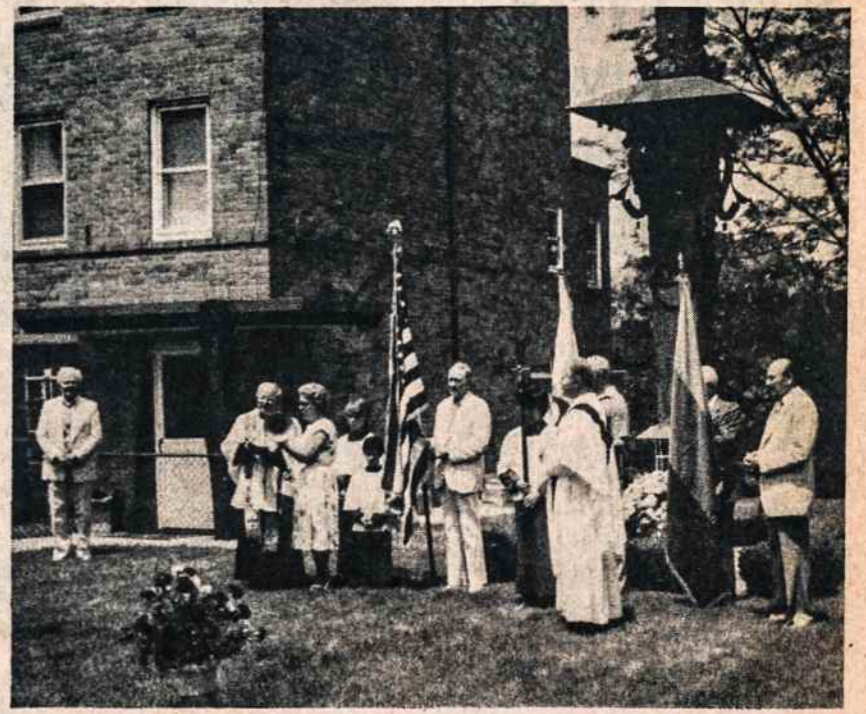
Prancūzų-Amerikiečių komiteto pirmininkas Paul Windels Jr. pareiškė, kad visos lėšos bus sutelktos iš privačių šaltinių ir tik blogiausiu atveju bus prašoma valdžios, kad ji pagelbėtų.

1924 metais statula paskelbta Amerikos tautiniu paminklu. (p.j.)

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridėti ir senojo.

AUTOBUSAS Į SESELIŲ PIKNIKĄ

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 22. Autobusas išvažiuoja sekmadienį, 6:30 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pakelyje autobusas sustos ties

Lietuvos vyčiai Maspeth prie lietuviško kryžiaus paminėjo birželio didžiuosius trėmimus. Kairėje — vyčių 110 kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas, toliau kalba kun. Stasys Raila.

ELIZABETH, N.J.

Paminėti birželio trėmimai

LB N.J. apygardos valdybos rūpesčiu birželio 9, šeštadienį, specialiom pamaldom Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje buvo paminėti didieji birželio trėmimai, įvykę 1941. Pagrindinis mišių koncelebruojamas ir dienos pamokslininkas buvo lietuvių pranciškonų vienuolyno Brooklyne viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Kiti celebrantai buvo šios parapijos klebonas kun. Petras Žemeikis ir tos pat parapijos diakonas H. Keturvitis. Amžiaus ir negalavimų varginamas kun. J. Pragulbickas taip pat dalyvavo visose apeigose.

Pamokslininkas pabrėžė, kad tik bedieviška valstybė galėjusi atlikti tokio negirdėto žiaurumo darbą, vykdydama 1941 m. birželio vidury didžiuosius lietuvių trėmimus. Jis taip pat nurodė, kad Jungt. Tautos ir atskiros valstybės yra visai užmiršusios lietuvių tautą ištikusią tragediją ir nenori apie tai viešai kalbėti, kad neužrūstintų didžiųjų pasaulio galybės. Tik vienas Vatikanas ir popiežius Jonas Paulius II išdrįsta pasauliui priminti apie Lietuvą ištikusią tragediją ir iškelti lietuvių tautos kietas pastangas išlikti ištikimais Katalikų Bažnyčiai ir susilaukti laisvės dienų. Jis tai ypač pabrėžė minint š.m. Romoj šv. Kazimiero mirties 500 m. sukaktuves, į iškilmes sukviestas visas visus prie Vatikano akredituotus svetimų valstybių at-

stovus ir savo kalboj iškeldamas reikalą pasilikti ištikimais savo tautai ir išsaugoti jos kultūrinės ir tautines vertybes.

Mišių metu pakiliai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Liudo Stuko. Prie mišių iškilmingumo prisidėjo ir Juliaus Vėblaičio su išjautimu atliktas kūrinys smuiku. Jį vargonais padėjo muzikas L. Stukas. Mišių skaitymus atliko uolus bendruomenininkas Kazys Bartyš.

Mišiom pasibaigus, visi susirinko prie parapijos sodely esančio lietuviško kryžiaus, kur po trumpų maldų, kurias atliko parapijos šeimininkas kun. Žemeikis, kruopščiai paruoštą minėjimo žodį tarė apygardos valdybos narys Julius Vėblaitis. Žuvusiųjų atminimui pagerbti prie kryžiaus buvo padėta rožių puokštė, kurią parūpino valdybos narė E. Jurevičiūtė.

Iškilmės buvo baigtos visų giedamu Lietuvos himnu. Į šį minėjimą susirinko apie 50 žmonių, iš kurių širdžių mūsų seseris ir brolius ištikusio žiaurais liko dar nepajėgė išnaukinti nei prabėgęs laikas, nei užėjusio karščio banga, nei kitos asmeninės kliūtys.

K.J.

PROF. ST. YLOS KNYGA APIE M. K. ČIURLIONĮ

Ką tik atspausdinta knyga "M. K. Čiurlionis kūrėjas ir žmogus". Ją rašyti prieš pat mirtį užbaigė prof. kun. St. Yla. Įrišta kietais viršeliais. Kaina 15 dol. Taip pat dar gaunama to paties autoriaus parašytas "Ateitininkų vadovas" — 8 dol. ir "Jurgis Matulaitis", biografija — 6 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Spauda

yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės. Paremk ją savo auka!

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikams (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIEPOS 22 D., SEKMADIENI, N. PR. MARIJOS SESERŲ VIENUOLYNO SODYBOJE PUTNAM, CONN., METINIS PIKNIKAS— LIETUVIŲ DIENA

11 val. mišios, pamokslas, procesija

12 val. pietūs, pramogos

3 val. popiet — Neringos mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti
 Pasikvieskite ir savo draugus